

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Etibarlı dostumuz və müttəfiqimiz

Xəbər verildiyi kimi, Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev martın 11-də ölkəmizə dövlət səfərinə gəlib.

Prezident İlham Əliyevin Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev ilə məhdud tərkibdə görüşü olub.

Həmin gün iki ölkə prezidentlərinin iştirakı ilə Azərbaycan-Qazaxıstan Ali Dövlətlərarası Şurasının birinci iclası keçirilib.

İclasda çıxış edən Prezident İlham Əliyev deyib ki, Qazaxıstan və Azərbaycan iki qardaş dövlətdir. Xalqlarımız ictimai-siyasi formasiyadan asılı olmayaraq, uzun əsrlər boyu sülh, qardaşlıq, əməkdaşlıq şəraitində yaşayıb. İki müstəqil dövlət olaraq isə artıq 30 ildən çoxdur ki, həm beynəlxalq strukturlarda, həm də ikitərəfli formatda fəal qarşılıqlı fəaliyyət göstərir. Son vaxtlar qarşılıqlı səfərlərimizin dinamikaşı çox illüstrativdir və bu, münasibətlərə yeni dinamizm verildiyini göstərir.

“Qazaxıstanın uğurları bizi sevindirir. Sizi və bütün qardaş Qazaxıstan xalqını sosial-iqtisadi inkişafda, innovativ tərəqqidə çox böyük nailiyyətlər münasibətilə təbrik etmək istərdim. Qazaxıstanın iqtisadi inkişafı və ümumi daxili məhsulun artması düzgün və düşünülmüş iqtisadi siyasətdən xəbər verir. Həmçinin Sizin ölkənin modernləşdirilməsinə, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə yönəlmiş və artıq bir çox nailiyyətlərin əldə edildiyi islahatlarınızı tam dəstəkləyirik.

Bu gün regional problematika məsələlərini ətraflı müzakirə etdik. Mən Kasım-Jomart Kemeleviçə Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sülh danışıqları prosesi haqqında məlumat verdim və ümidvar olduğumu bildirdim ki, bu proses sülh sazişinin imzalanması, tariximizin bu ağır və qara səhifəsinin çevrilməsi ilə başa çatacaq.

Həmçinin bizi birləşdirən layihələrdən də ətraflı danışdıq. Mən Qazaxıstan Prezidentinə Qarabağın bərpasında göstərilən qardaş köməyinə, məhz qazax xalqının Azərbaycan xalqına hədiyyəsi və Prezident Tokayevin təşəbbüsü olan Füzuli şəhərindəki Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinə görə təşəkkürümü bildirdim... Azərbaycanın suverenliyinin bərpası məsələsində həmrəylik sözlərinə görə minnətdarıq. Əlbəttə, zənnimcə, Azərbaycanda hamı bilir ki, Qazaxıstan bizim etibarlı dostumuz və müttəfiqimizdir”, – deyə Prezident İlham Əliyev bildirib.

davamı səh. 2-də

Naxçıvanın qədim mədəniyyəti
Tarix Muzeyinin eksponatlarında

2024-cü ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının 100 illiyi qeyd edilir. Bununla bağlı Prezident İlham Əliyev tərəfindən 30 dekabr 2023-cü il tarixində sərəncam imzalanıb. Əlamətdar yubiley eyni zamanda Naxçıvan diyarının Azərbaycan tarixindəki çoxəsrlək keçmişinə bir daha nəzər salmaq fürsətidir.

Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyində Naxçıvanın ilkin şəhər mədəniyyətinin xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirməyə imkanı verən çoxsaylı eksponatlar qorunur. Bu günlərdə materiallarla tanış olmaq üçün muzeyi ziyarət etdik. Muzeyin Arxeologiya elmi fond şöbəsinin müdiri tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Nasir Quluzadə bizimlə söhbətində yubileyə əlaqədar “Naxçıvan sivilizasiyaların qovşağında” adlı kitabı nəşrə hazırladıqlarını dedi. Əlavə etdi ki, muzeyin direktoru akademik Nailə Vəlixanlı ilə birgə “Naxçıvanın qədim şəhər mədəniyyətinin tədqiqində və təbliğində Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi arxeoloji materiallarının əhəmiyyəti” mövzusunda vaxtilə çox geniş bir material hazırlanıb. Alim həmin material əsasında bir sıra məlumatları bizimlə bölüşdü.

Muzeyin Arxeologiya fondunda mühafizə olunan arxeoloji materialların bir qismini Naxçıvan tapıntıları təşkil edir. Eneolitdən başlayaraq Orta əsrlər dövründək böyük bir mərhələni əhatə edən bu tapıntılar I və II Kültəpələr, Şahtaxtı, Qızılburun (Qızıl-vəng), Naxçıvan, Danaqırd və Xaraba Gilan abidələrindən aşkar olunub. Arxeoloji tapıntılar Naxçıvanın qədim şəhər mədəniyyətinin öyrənilməsində də çox böyük əhəmiyyət kəsb edir.

davamı səh. 6-da

“Bu mərkəz Qazaxıstan xalqının hədiyyəsidir”

Füzuli şəhərində Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinin açılışı olub

Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev martın 12-də Füzuli rayonuna səfər edib.

Ali qonağı Füzuli Beynəlxalq Hava Limanında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev qarşılayıb.

Əvvəlcə dövlət başçıları Füzuli şəhərinin Baş planı ilə tanış olublar.

Ağdam, Füzuli və Xocavənd rayonlarında Prezidentin xüsusi nümayəndəsi Emin Hüseynov dövlət başçılarına Füzulidə görülməli və həyata keçiriləcək işlər barədə məlumat verib. Bildirilib ki, Baş planda 2040-cı ilədək Füzuli şəhərinin inzibati ərazisinin 1943 hektara, əhalisinin 50 min nəfərə çatdırılması nəzərdə tutulur. Şəhərdə rahat və müasir həyat şəraitinin təmin edilməsi üçün orta və azmərtəbəli yaşayış binaları, həyətəyən torpaq sahələri olan fərdi evlər inşa ediləcək, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, istehsalat müəssisələri, rekreasiya və digər təyinatlı zonalar yaradılacaq.

Daha sonra Prezident İlham Əliyev və Prezident Kasım-Jomart Tokayev Füzuli şəhərində inşa olunan Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinin açılış mərasimində iştirak ediblər.

Dövlət başçıları tədbirdə Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət xadimləri, Füzuli şəhər sakinləri və Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzində təhsil alacaq uşaqlarla görüşüblər.

Qazaxıstan Prezidenti mərasim iştirakçılarında müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə təbriklərini çatdıraraq deyib: “Bu mərkəz Qazaxıstan xalqı adından bizim hədiyyəmidir. Hökumətin tapşırığına və mənim şəxsi

göstərişimə əsasən, “BI Group” özəl şirkəti bu hədiyyəni səmimi-qəlbədən, bütün xalqın adından təqdim edir. Zənnimcə, bu obyekt, şübhəsiz ki, ölkələrimiz arasında rifahın, bütün əlaqələrin, hərtərəfli münasibətlərin möhkəmləndirilməsinə töhfə olacaq.

Sizə uğurlar, tərəqqi arzulayıram. Heç bir şübhə yoxdur ki, Azərbaycanın müqəddəs regionu güclü inkişaf edəcək. İndicə gələcəyə dair planla tanış olduq və əlbəttə ki, o, miqyası və intensivliyi ilə bizi valeh edir”.

Prezident İlham Əliyev qardaş hədiyyəsinə görə Qazaxıstan rəhbərinə təşəkkürünü bildirib: “Azad olunmuş torpaqlarda Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinin yaradılması Sizin şəxsi təşəbbüsünüzdür. Ötən dəfə – ilyarım əvvəl Azərbaycana səfəriniz zamanı bu mərkəzin

kəzin təqdimatı oldu və bir il ərzində mərkəz tikildi, bu gün onun rəsmi açılışıdır. Mərkəz qazax xalqının böyük oğlu Kurmanqazının adını daşıyır. Düənən biz Sizinlə danışdırdıq ki, bu, təkcə Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzi deyil, həm də Qazaxıstan ilə Azərbaycan arasında dostluq və qardaşlıq mərkəzi olacaq. Hər bir belə layihə Azərbaycan xalqının qəlbini rıqqətə gətirir, çünki 30 il ərzində bu balaca uşaqların valideynləri, babaları və nənələri bir arzu ilə – öz torpaqlarına qayıtmaq arzusu ilə yaşayıblar. Onlar qayıtdıqda dağıdılmış, yerlə yeksan edilmiş Qarabağı gördülər, əlbəttə, çox acı hisslər yaşadılar. Bu qayıdışın ağırlıq-acılı və eyni zamanda, sevinc hissləri bir-birinə qarışmışdı”.

davamı səh. 2-də

Yağışlı gündə yığıldı bir yerə teatrı sevənlər...

Milli Teatr Gününə elə bir vaxtda qeyd olunur ki, heç hava özü də bilmir ki, onun ovqatı yazdandır, yoxsa qışdan?... Bu dəfə martın 10-dakı paytaxt havası teatr cameəsinin sənət sevgisini gur yağışla sınağa çəkdi. Yolboyu xırda-para gölməçələrdən ehtiyatla keçərək yağışda islanıb öz bayramsa-yağı görkəminin korlanmaq ehtimalından əndişələnməyərək Aktyor evinə gələnlərin arasında yaqın teatr sənətinin uğurları üçün dua etməyi, dilək tutmağı unutmayanlar da olmuşdu.

Teatr Xadimləri İttifaqının Aktyor evi təkcə paytaxtın deyil, həm də bölgə teatrlarının nümayəndələrini bir araya yığmışdı. Teatr azmanları, yaxşı tanıdığımız “orta kalibrli” sənəçilərlə bayramlaşıb içəri keçirik: pərdəsi açıq səhnəyə nəzər salınca tamaşa salonundakı rəngarənglik, şöhrəti yaşı ilə qoşa artan sənətkarlarımızın bolluğu aydınlaşır. İllərdən bəri Milli Teatr Gününün ittifaqda keçirilən baş tədbirində iştirak təcrübəmiz deməyə imkan verir ki, indiyədək bayram günündə bu qədər fəxr-fərmən, heykəlcik-mükafat tavandan baxan projektorların işığında belə bərq vurmamışdı...

davamı səh. 3-də

Ölkəmiz London Beynəlxalq Kitab Sərgisində təmsil olunur

Martın 12-də dünyanın ən böyük kitab sərgilərindən olan London Beynəlxalq Kitab Sərgisi öz işinə başlayıb. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı və Böyük Britaniyadakı səfirliyimizin dəstəyi ilə ölkəmiz sərgidə təmsil olunur.

Sərgidə Mədəniyyət Nazirliyinin məsul əməkdaşları, nazirliyin

dəstəyi ilə “Təhsil” Nəşriyyat-Poliqrafiya MMC-nin baş direktoru Tural Axundov və “Everest” nəşriyyatının rəhbəri Ramil Rzazadə iştirak edirlər.

Azərbaycan nümayəndə heyəti sərginin açılış günündə bir sıra tədbirlərə qatılıb.

Həmçinin Azərbaycan nəşirləri öz məhsullarını daha geniş auditoriyaya təqdim etmək üçün görüşlər keçirir, əməkdaşlıq əlaqələri qururlar.

davamı səh. 2-də

Yel həm də yolgöstərən, bələdçi hesab edilir

Yel çərşənbəsi münasibətilə ölkəmizin hər guşəsində tonqallar qalayıb, müxtəlif ayinlər icra olunub. Füzulidəki Mirzə Ulucbəy adına 1 nömrəli tam orta məktəbdə təşkil olunan şənlikdə şagirdlərə bu çərşənbə barədə məlumat verilib. Məktəblilər milli geyimlərdə adət-ənənələrimizi nümayiş etdirib, yumurtla döyüşdürüb, müxtəlif oyunlar oynayıb, rəqs ediblər.

Zəngilanın Ağalı kəndində də Yel çərşənbəsi qeyd edilib. Sakinlər tonqal ətrafında yallı gedib, əyləniblər.

Martın 19-da sonuncu – Torpaq çərşənbəsi qeyd olunacaq.

Ağdamda alınan “Qisas”a baxarkən...

Hər dəfə oralara gedəndə uşaq kimi sevinirəm. Bilirəm bütün fəsilər oralarda daha gözəldir. Ora Qarabağdır, ağ damları mənfurlar tərəfindən uçurulub yerlə yeksan edilsə də, şöhrətini heç vaxt itirməyən böyük Ağdamdır. Özü də indi yenidən qurulan, daşı daşı üstünə qoyula-qoyula öz əzəmətli günlərini inamla gözələn Ağdam...

Biz Bakıdan hələ şəhər açılmadan yola çıxdıq. Yol uzununu palıd, çinar, cökə ağaclarının iri gövdələrini sayırmış kimi irəlilədikcə öz-özümə Allah bilir neçə dəfə “Əzizimə, ağ damlar” bayatısını dedim, həm də kövrəldim. Bu halımın, həm də səfərimin səbəbkarı Xanirə Rəyadır. Ötən il yubileyi münasibətilə müsahibəmiz zamanı dramaturq kimi də kəşf etdiyim Şuşa Dövlət Musiqili Dram Teatrının aktrisası.

İllər əvvəl, gənc qız ikən doğulduğu Ağsudan baş götürüb böyük sənət sevdası ilə Ağdamla gələn, burada səhnə adlı eczakkar məkanla tanış olan özü də, sözü də kövrək Xanirə xanım gah bizi də özünə qoşub ötən illərə aparır, gah da premyera tamaşasının, müəllif kimi səhnədə ikinci pyesinin “Görən nə təhər olacaq” sual-həyəcanında heç cür rahatlıq tapa bilmirdi.

davamı səh. 6-da

BXA-da
özbək
mütəxəssislərin
ustad dərsləri

səh. 3

Vyanadakı
Azərbaycan
Mədəniyyət
Mərkəzində
Novruz şənliyi

səh.8

əvvəlki səh. 1-də

Ölkəmizin başçısı deyib ki, qardaş Qazaxıstanın köməyi ilə Füzulidə çox gözəl Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzi açılır: "Bu təşəbbüsə görə Sizə səmimi-qəlbədən minnətdarıq. Bu, azərbaycanlıların, burada yaşayanların və yaşamayanların, buraya gələn və bu gözəl binanı gören hər kəsin yaddaşında qalacaq. Ən başlıcası, buraya gələn, əksəriyyəti Bakıdan, Sumqayıtdan və digər böyük şəhərlərdən olan uşaqlar öz qəlbələrinin səsi və əcdadlarının çağırışı ilə tədbirdə iştirak edirlər. Diqqət yetirdikdə görürük ki, burada – Füzulidə yaşayan insanlar, onların əksəriyyəti

Füzulinin işğalı dövründə dünyaya gəlirlər, yaxud çox balaca olublar. Demək olar ki, onlar öz doğma şəhərini, öz rayonunu görməyiblər, amma bu torpağa məxsus olduqları, uğrunda mübarizə apardığımız, döyüşdüyümüz, qan tökdüyümüz və uşaqlarımızı itirdiyimiz müqəddəs Qarabağ torpaqlarına aid olduqları üçün buraya qayıdıblar.

Bu gün, Qarabağın dirçəldiyi bir vaxtda əziz qardaşımızı, Türk dünyasının ən böyük ölkəsinin, sürətli inkişafa malik, beynəlxalq arenada iri aktor olan, Azərbaycanın müttəfiqi qardaş Qazaxıstanın Prezidentini salamlamaqdan böyük şə-

“Bu mərkəz Qazaxıstan xalqının hədiyyəsidir”

Füzuli şəhərində Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinin açılışı olub

rəf hissi duyuruq. Siz yəqin ki, bizim dünənki görüşlərimizi izləmisiniz, həmçinin axşam da bizimlə birlikdə olmusunuz. Yəqin ki, bu ab-havaya nüfuz etmisiniz. Ünsiyyətimizin bütün işgüzar komponenti ilə yanaşı, məhz mənəvi bağlar bizi güc verir. Sizi təbrik edirəm və sizin adınızdan bir daha Kasım-Jomart Tokayevə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm”.

Sonra dövlət başçıları Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsiblər. Xatirə şəkilləri çəkdirilib.

Prezidentlər Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzində yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Qeyd edilib ki, Prezident Kasım-Jomart Tokayevin təşəbbüsü ilə inşa olunan Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinin təməli 2023-cü ilin martında qoyulub. Mərkəz 1,5 hektar ərazidə yaradılıb. Obyektin tikinti sahəsi 2700 kvadratmetrdir. İkimərtəbəli

incəsənət və heykəltaraşlıq studiyası, xoreoqrafiya və idman zalı, səsyazma kabineti, musiqi və vokal sinfi, foto-video montaj, veb-dizayn və robototexnika kabinetləri, akt zalı, 3D modelləşdirmə sinfi var. Mərkəzdə IT-startaplara və Azərbaycanın milli mədəniyyətinə, o cümlədən xalçaçılıq sənətinə xüsusi diqqət yetiriləcək.

binada 600 uşağın bir neçə növbədə məktəbdənkənar təhsil alması üçün hər cür şərait yaradılıb. Burada mühazirə zalı, şahmat və kulinariya sinifləri,

Yeni təhsil kompleksi üçün Kurmanqazı adının seçilməsi də təsadüfi deyil. Görkəmli musiqçinin əfsanəvi əsərləri bütün Türk dünyasının mirasına çevrilib.

Dövlət başçıları Şuşaya səfər ediblər

Martin 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev Şuşa şəhərinə səfər ediblər.

Dövlət başçıları Azərbaycanın tanınmış şəxsiyyətləri Natəvanın, Bülbülün və Üzeyir Hacıbəylinin işğal dövründə Şuşada ermənilər tərəfindən gülləbaran edilmiş heykəllərinə baxıblar.

Prezident İlham Əliyevə və Prezident Kasım-Jomart Tokayevə Şuşanın Baş planı barədə məlumat verilib.

Bildirilib ki, şəhərin Baş planı hazırlanarkən onun tarixi əzəmətinin qorunub saxlanılması əsas götürülüb. Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtında həyata keçirilən bütün layihələr tarixlə müasirliyin vəhdəti üzərində qurulub.

Sonra dövlət başçıları Şuşanın tarixi-mədəni məkanları ilə tanış olublar. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa edilən Yaradıcılıq Mərkəzi və burada təşkil olunan “Heydər Əliyev və Qarabağ” adlı sərgiyə baxıblar. Mədəniyyət paytaxtımla tanışlığı ali qonaqda dərin təəssürat doğurub.

İki ölkə arasında əməkdaşlığa dair sənədlər imzalanıb

Martin 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevin iştirakı ilə Azərbaycan-Qazaxıstan sənədlərinin imzalanması mərasimi olub.

Əvvəlcə Prezident İlham Əliyev və Prezident Kasım-Jomart Tokayev “Azərbaycan Respublikasının və Qazaxıstan Respublikasının Ali Dövlətlərarası Şurasının 1-ci iclasının Qərarı”nı imzalayıblar.

Sonra iki ölkənin müvafiq qurumları arasında əməkdaşlığa dair müxtəlif sənədlər imzalanıb. “Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi və Qazaxıstan Respublikasının Mədəniyyət və İnformasiya Nazirliyi arasında 2024–2025-ci illər üçün Tədbirlər Planı”na Azərbaycanın mədəniyyət naziri Adil Kerimli və Qazaxıstanın mədəniyyət və informasiya naziri Aida Balayeva imza atıblar.

Ölkəmiz London Beynəlxalq Kitab Sərgisində təmsil olunur

əvvəlki səh. 1-də

Milli stendimizdə nümayəndə heyəti tərəfindən Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti, ədəbiyyatı, kitab sənəti, o cümlədən Şuşa şəhərinin 2024-cü il üzrə “İslam dünyasının mədəniyyət paytaxtı” seçilməsi barədə sərgi iştirakçılarına və ziyarətçilərə geniş məlumat verilir.

1971-ci ildən keçirilən London Beynəlxalq Kitab Sərgisində ölkəmiz 129 adda 300-ə yaxın kitabla təmsil olunur. Onlarla ölkədən kitabçılıq, kitab sənayesi nümayəndələri və yazarların qatıldığı sərgi martın 14-dək davam edəcək.

əvvəlki səh. 1-də

“Ölkələrimiz arasında mədəni əlaqələrə də böyük diqqət yetirirəm”

Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev çıxışında Azərbaycanın tarixi Qələbəsinə, öz əraziləri ilə bağlı suverenliyinin bərpa olunmasına səmimi-qəlbədən sevinciklərini deyib: “Bu Qələbə mahiyyət etibarilə tarixidir və şübhəsiz ki, həm Azərbaycanın, həm də ümumdünya tarixinin salnaməsinin səhifələrinə daxil olacaq.

Qazaxıstan-Azərbaycan münasibətlərinə gəldikdə, biz ilk dəfədir ki, Ali Dövlətlərarası Şurasının iclasını keçiririk. Ümumilikdə, bu da tarixi hadisədir. Elə indicə biz iqtisadi-ticarəti və investisiya əməkdaşlığımızla, beynəlxalq arenada qarşılıqlı fəaliyyətimizlə bağlı, demək olar ki, bütün məsələlərin müfəssəl müzakirəsini apardırıq və ümumi nəticələrə gəldik. Bu onu göstərir ki, Qazaxıstan və Azərbaycan, həqiqətən, strateji tərəfdaşlardır, müttəfiq dövlətlərdir. Əməkdaşlığımızda baş verənlərin mühüm sirri də məhz buradadır. Perspektivlər çox yaxşıdır və təbii ki, hökumətlər bu gün imzalanmış sənədlər, sazişlər formasında əldə olunan razılaşmaların həyata keçirilməsi ilə məşğul olacaqlar”.

Kasım-Jomart Tokayev Türk Dövlətləri Təşkilatı liderlərinin bu il Şuşada keçiriləcək qeyri-rəsmi sammitində iştirak edəcəyini bildirib. Qazaxıstan lideri bu ilin payızında Bakıda keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyası Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasını (COP29) Azərbaycan dövlətinin və onun diplomatiyasının tarixi nailiyyəti kimi qiymətləndirib: “Şübhəsiz ki, Bakı bu vəziyyətin öhdəsindən gələcəkdir. Biz Dubayda keçirilən COP28 sammitində iştirak etdik və gördük ki, bu, həqiqətən, çox mühüm forumdur. Sevinirik ki, belə mühüm global forumun keçirilməsi məkanını qismində məhz Bakı seçilib”.

Qazaxıstan Prezidenti daha sonra deyib: “Məmnunam ki, biz beynəlxalq arenada da uğurla əməkdaşlıq edirik. İstər Birləşmiş Millətlər Təşkilatında, yaxud başqa beynəlxalq təşkilatlarda nümayəndə heyətlərimiz uğurlu qarşılıqlı fəaliyyət göstərirlər. Zənnimcə, bu xətt davam edəcəkdir. Müqəddəs şəhərlər olan Türkünstan və Şuşa, həmçinin Uralısk və Mingəçevir, Şimkent və Gəncə arasında qardaşlıq münasibətlərini müsbət nöqtəyi-nəzərdən qeyd etmək istəyirəm. Ümumilikdə, mən ölkələrimiz arasında mənəvi əlaqələrə də böyük diqqət yetirirəm. Bu, xalqlarımızın yaxınlaşması nöqtəyi-nəzərindən olduqca vacibdir. Sumqayıt şəhərində Axtet Baytursinovun xatirəsinin əbədiləşdirilməsi və onun adına küçənin açılışı, Astanada Heydər Əliyevin adının əbədiləşdirilməsi də ölkələrimiz üçün əlamətdar oldu, təşəkkür edirik”.

Biz qonşuyuq, təkcə Xəzər dənizi ayırır

Prezident İlham Əliyev və Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

Etibarlı dostumuz və müttəfiqimiz

Prezident İlham Əliyevin bəyanatından bəzi məqamları diqqətə çatdırırıq:

–Bizim üçün qardaş ölkə, strateji tərəfdaş və müttəfiq olan Qazaxıstanın Prezidentinin dövlət səfərinə böyük əhəmiyyət veririk. Münasibətlərimizin dinamikası qarşılıqlı səfərlərimizin xronologiyasından aydın görünür. Son ilərim ərzində mən Qazaxıstanı dörd dəfə səfər etmişəm, həmçinin bu dövrdə Qazaxıstan Prezidenti üçüncü dəfədir ki, ölkəmizə gəlir. Bu gün eyni zamanda fikir mübadiləsi çərçivəsində cari ilin sonunadək qarşıdakı səfərlərlə bağlı razılıq əldə etdik. Biz təkcə mühüm ikitərəfli qarşılıqlı fəaliyyət məsələlərini müzakirə etmirik, həmçinin regional problematika, regionumuzda təhlükəsizlik sistemi ilə bağlı olan məsələlərə də toxunuruq.

Ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etməkdə Azərbaycana göstərdiyi daimi dəstəyə görə Qazaxıstanı minnətdarıq. Bu gün Azərbaycan ilə Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşdırılması məsələsinə də ətraflı müzakirə etdik. Mən həmkarıma danışıqlar prosesinin hazırkı mərhələsi, sülh sazişinin imzalanması perspektivləri haqqında məlumat verdim. Azərbaycan bu məsələdə maraqlıdır və əslində, məhz Azərbaycan sülh sazişinə dair danışıqlar prosesinin əvvəlindən təşəbbüskar olub.

Bununla yanaşı, biz, həmçinin qarşılıqlı fəaliyyətin digər məsələlərini, o cümlədən beynəlxalq strukturlarda, ilk növbədə, BMT və Türk Dövlətləri Təşkilatında birgə fəaliyyətimizi müzakirə etdik. Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində qarşılıqlı fəaliyyəti gələcəkdə də möhkəmləndirməyin zəruri olmasına dair vahid fikrə gəldik. Çünki bu təşkilat yaxın, dost, doğma ölkələri birləşdirir, həmçinin böyük potensiala, ən başlıcası inkişaf potensialına malikdir.

Nəqliyyat-tranzit məsələsi gəniş müzakirə olunub, biz Qazaxıstanı keçməklə Çin Xalq Respublikasından Azərbaycana qədər yol qət edən konteyner qatarnının rəmzi qarşılama mərasimində iştirak etmişik. Bu, TransXəzər nəqliyyat dəhlizinin artıq reallığa çevrilməsi, onun öz-lüyündə böyük dərəcədə regional əməkdaşlığın səviyyəsini müəyyən etməsinin rəmzlərindən biridir, çünki qonşularla yaxşı münasibət olmadan tranzit ölkə olmaq mümkün deyil. Belə olan halda həm Qazaxıstan, həm də Azərbaycan bu istiqamətdə regional əməkdaşlığa, qonşularla münasibətlərin möhkəmləndirilməsinə sadıqlılığını nümayiş etdirir.

Kasım-Jomart Kemeleviç bu gün apardığımız fikir mübadiləsi də göstərdi ki, biz də qonşularıq.

münasibətlərimizi daha böyük məzmunla zənginləşdirmək üçün səmimi səylər göstərir. Dövlət səfəri münasibətlərin ən yüksək səviyyədə nümayişidir.

“Azərbaycan mədəniyyət xadimlərini ölkəmizdə səbirsizliklə gözləyirik”

Mətbuat konfransında Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevin çıxışından bir sıra məqamları təqdim edirik:

– Azərbaycan Sizin rəhbərliyinizlə böyük tarixi Qələbə əldə edib. Bu, dövlət suverenliyinin bərpa olunmasıdır. Qazaxıstan xalqı bununla bağlı böyük sevinc hissi keçirib. Biz bu mövzuda danışmışıq. Mən Sizə təbrik məktubu ünvanlamışam. Zənnimcə, bu, uzun illər ərzində Sizin dövlət suverenliyinin bərpasına yönəlmiş və son nəticədə tarixi həqiqətin bərpası ilə nəticələnən səhifələrinin qanunauyğun yekunudur.

Həqiqətən, son vaxtlar yüksək səviyyədə təmaslar artır və bu, çox müsbət məqamdır. Cari il də istisna olmayacaq. Biz yüksək səviyyəli beynəlxalq tədbirlərdə iştirak etmək üçün Sizi azı iki dəfə Qazaxıstanı gözləyirik. Mən özüm də Türk dövlətləri liderlərinin qeyri-rəsmi sammitində iştirak etmək üçün Azərbaycana yenidən səfər etməyi planlaşdırıram. Düşünürəm ki, bu təmaslar strateji tərəfdaşlığı və hətta Qazaxıstanla Azərbaycan arasında müttəfiqliyi möhkəmləndirmək üçün çox faydalıdır. Strateji tərəfdaşlıqdan danışıqda, biz bunu, sadəcə, gözəl ifadə və ya diplomatik nəzakət kimi qəbul etmirik. Əslində, əməkdaşlığımızın mahiyyəti qarşılıqlı fəaliyyətimizin strateji xarakterini ehtiva edir.

Strateji tərəfdaşlığımızın mədəni-humanitar tərkibi üzrə əməkdaşlığımızı da xüsusi qeyd etmək istəyirəm. Bu, xalqlarımızın yaxınlaşması baxımından çox mühümdür. Biz Azərbaycan tərəfinə Qazaxıstan Mədəniyyəti Günlərinin yüksək səviyyədə keçirilməsinə yaradılan lazımi şəraitə və səmimi qəbula görə minnətdarıq. Biz də Azərbaycan mədəniyyət xadimlərini ölkəmizdə səbirsizliklə gözləyirik və bu tədbirin uğurla keçəcəyi heç bir şübhə doğurmur, çünki Azərbaycan mədəniyyətinə maraq hər zaman vardır. Düzünü söyləmək lazımdır ki, Qazaxıstan xalqı sizin mədəniyyətinizdən ötrü danışıq və Azərbaycan mədəniyyət xadimlərini böyük məmnunluqla qarşılayacaq.

Yağışlı gündə yığıldı bir yerə teatrı sevənlər...

əvvəli səh. 1-də

Mədəniyyət Nazirliyi və ATXI-nin təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən bayram tədbiri ittifaqın son birillik fəaliyyətinin vizual hesabı sayıla biləcək videoçarxın nümayişi ilə başladı. ATXI-nin “Qonaq teatr” layihəsi, eləcə də Azərbaycan işgüzar səfərə gəlmiş yaxın-uzaq xarici ölkə teatr xadimləri ilə görüşlər həmin videoçarxda öz əksini tapmışdı.

Sonra ittifaqın idarə heyəti sədrinin səlahiyyətlərini icra edən Xalq artisti Hacı İsmayilov səhnəyə çıxdı. Milli teatr ənənəsinin yadılışından söz açan nətiq vurğuladı ki, Prezident İlham Əliyevin 1 mart 2013-cü il tarixli sərəncamı ilə 10 mart Milli Teatr Günü kimi bayram səviyyəsində qeyd edilir. Teatr sahəsində çalışan insanla-

ra dövlət qayğısı artır, teatrlarımızın maddi-texniki təchizatı dünya standartlarına yaxınlaşır.

Hacı İsmayilov ittifaqın idarə heyətinin qərarı ilə milli teatr sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə və yuvarlaq yaşıdönəmləri münasibətilə 30 nəfərdən çox teatr xadiminə fəxri fərman təqdim etdi. Təbii ki, çıxışçılar arasında qısaca “təşəkkür edirəm” deyənlər də oldu, bir-iki dəqiqəlik minnətdarlıq nitqi söyləyənlər də. Lakin iki nəfərin – Xalq artisti İlham Namiq Kamalın və Əməkdar artist Loğman Kərimovun çıxışları yadda qaldı. İlham müəllim “zəhmət olmasa, salonun işıqlarını bir az artırın” deyərək təklifini belə əsaslandırdı: “Sağlam insanlar görmək sənət adamı üçün vacibdir”. Yeni sənəti sevən insanın ru-

hu da, düşüncəsi də sağlam olar.

Bu il 65 yaşını qeyd edən Loğman Kərimov isə belə dedi: “Yaxşı olar ki, gələn ildən belə fəxri fərmanlar 35, 40 yaşını qeyd edən teatr adamlarına da verilsin. Çünki onlar da həmin yaşadək teatr sənətinin inkişafına öz töhfələrini vermiş olurlar”.

ATXI-nin “Qızılgül” mükafatı isə bu sənətə ömür həsr etmiş xanımlara təqdim edildi. İllərdən bəri ittifaqın bütün tədbirlərinin hazırlanmasında əməyi keçən, bu yaradıcılıq qurumunun təşkilatı əziyyətini öz zərif çiyinlərində daşıyan üç xanım əməkdaş – Elmira Kərimova, Mələhat Manafova, Xatirə Babayeva da “Qızılgül” mükafatı ilə təltif olundular.

Tədbirin musiqili qonaqları – Xalq artisti Heydər Anatollu, Aka-

demik Musiqili Teatrın aktyorları Gültac və Hüseyn Əlili cütlüyü öz ifaları ilə bayrama rəng qatdılar. Lakin Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrının beş gənc aktyorunun yumoristik təbriki tədbirin əvvəlindən kəsilməyən alqış sədalarına gülüş səsi qatdı.

Gənclər demişkən, ATXI-nin Milli Teatr Günündə təqdim edilən “Ümid” mükafatı da var ki, o, ilin ən istedadlı gəncinə verilir. Bu dəfə həmin mükafat çox da uzağa getmədi: Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının aktyoru və rejissoru Ümid Abbaszadəyə verildi.

Bu il üç teatr xadimi ATXI-nin ən prestijli mükafatı sayılan “Sənətkar” medalı ilə təltif edildi: indən belə Xalq artistləri Şükufə Yusupova və Fludin Məhərrəmovun, Əməkdar artist Azad Şükürovun mükafat və təltiflər siyahısına bu şərəfli medal da əlavə olundu.

...Milli Teatr Gününe həsr olunmuş tədbir başa çatandan sonra küçəyə çıxanda gördük ki, yağış kəşib. Başımızı qaldıraraq açıq göy üzünə baxanda ürəyimizdən keçdi ki, təki bütün xoş arzularımız, o cümlədən də teatr sənəti ilə bağlı dileklərimiz Tanrı dərgahına yetişib gerçək olsun.

Gülçahan

“Ana teatr”ın səhnəsində bayram şöləni

151 yaşlı peşəkar milli teatrımızın yaranma gününü bu dəfə teatrlar birlikdə, bir səhnədə qeyd etdilər.

Martin 11-də Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrında Milli Teatr Gününe (10 mart) həsr olunmuş bayram tədbiri və mükafatlandırma mərasimi keçirildi.

Mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin, teatr cəməəsi nümayəndələrinin, Mədəniyyət Nazirliyi əməkdaşlarının iştirak etdiyi tədbir əsl bayram ovqatına köklənmişdi.

Tədbir peşəkar Azərbaycan teatrının tarixini, bu gününü əks etdirən videoçarxın nümayişi ilə başladı.

Sonra mədəniyyət nazirinin müşaviri Oleq Əmirbəyov nazir Adil Kərimlinin ölkəmizin teatr ictimaiyyətinə ünvanlanan təbrik məktubunu oxudu.

Akademik Milli Dram Teatrının bədii rəhbəri Əməkdar incəsənət xadimi Mehriban Ələkbərzadə hamkarlarını, teatr sevdalı sənət təmsilçilərini, səhnə xadimlərini təbrik edərək onlara yeni yaradıcılıq uğurları arzuladı.

Əməkdar incəsənət xadimi, teatrşünas, professor İlham Rəhimli Azərbaycan peşəkar milli

teatrının tarixi, azərbaycanlı teatr fəədailərinin nəinki ölkəmizdə, onun hüdudlarından kənarda da teatr ənənəsinin yaradılması və yaşadılması istiqamətində gördüyü böyük işlərə nəzər saldı.

Əməkdar incəsənət xadimi, teatrşünas, professor Məryəm Əlizadə müasir Azərbaycan teatrının missiyasından, dövlətimizin bu sahəyə diqqət və qayğısından bəhs etdi, bu münasibətin nəticəsi kimi son illər teatrımızın nail olduğu uğurlardan danışdı.

Sonra ölkəmizdəki teatr-tamaşa müəssisələrinə (bölgələrdəki dövlət kukla teatrları istisna olmaqla) və təmsilçilərinə Akademik Milli Dram Teatrı tərəfindən təsis olunmuş “Milli Teatr Mükafatı” 21 teatra təqdim edildi.

Qərara əsasən, “Ən yaxşı tamaşa” nominasiyası üzrə Akademik Milli Dram Teatrı (“Ölümlər”, Cəlil Məmmədquluzadə – quruluşçu rejissor mərhum Xalq artisti Azər Paşa Nemətov), Azərbaycan Dövlət Akademik Rus Dram Teatrı (“Sənətkarın taleyi”, Xalq yazıçısı Elçin – mərhum Xalq artisti İrana Tağızadə), Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrı (“Kod adı: V.X.A”, Əməkdar incəsənət xadimi Mehriban Ələkbərzadə) və Şuşa Dövlət

Dram Teatrı (“Lənkəran xanının vəzirini”, Əməkdar artist Loğman Kərimov) təltif olundular.

“Milli teatrın inkişafındakı xidmətlərinə görə” nominasiyası üzrə Xalq rəssamı Nazim Bəykişiyev, Xalq artisti Rafiq Əzimov, Xalq artisti İlham Namiq Kamal, Əməkdar mədəniyyət işçisi Maqrib Bünyadov da təltif sevinci yaşıdılar.

“Ən yaxşı kişi rolu” nominasiyası üzrə mükafat Akademik Milli Dram Teatrından Xalq artisti Nuraiddin Mehdiqanlıya Yedigey obrazına görə (“Əsrə bərabər gün”, Ç. Aytmatov), Lənkəran Dövlət Dram Teatrından Xalq artisti Qabil Quliyevə Dədə Qorqud obrazına görə (“Casus”, Kamal Abdulla) təqdim olundu.

“Ən yaxşı qadın rolu” üzrə isə E. Filippinin “Filumena Marturano” tamaşasındakı Filumena obrazına görə Xalq artisti Basti Cəfərovaya və Cavid Zeynallının “Şükriyyə” tamaşasındakı Zöhrə obrazına görə Əməkdar artist Mehriban Xanlarovaya (hər ikisi Akademik Milli Dram Teatrı) verildi.

Gəncə Dövlət Dram Teatrında “Ən yaxşı qadın rollarının ifaçısı” nominasiyası üzrə mükafat Xalq artisti Pərvanə Qurbanovaya, “Bölgə teatrlarına dəstəyə görə” mükafat Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqına, “Heydər Əliyev ili” və “Azərbaycan teatrı – 150” tədbirləri çərçivəsində bölgələrdə təqdim olunan Xalq yazıçısı İlyas Əfəndiyevin “Qarabağna-

mə” tamaşasında uğurlu iştiraka görə Xalq artisti Fıraqiz Mütəlimovaya, “Ən yaxşı rəssam işi” Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının “Ələddinin səhri çirəği” tamaşasına görə İqbal Əliyevə, “Akademik Milli Dram Teatrında uşaq rollarının ən yaxşı ifaçısı” nominasiyası üzrə Aylin Həşimovaya, “Teatr irsinin qorunmasında xidmətlərinə görə” Dövlət Teatr Muzeyinin direktoru Səvinc Mikayilovaya, “Ən gənc Leyli” Akademik Opera və Balet Teatrının “Leyli və Məcnun” tamaşasında baş rolun ifaçısı Rəvanə Əmiraslanlıya çatdı.

İlk dəfə reallaşan mərasimin ən yaddaqalan məqamı, sözsüz ki, səhnəarxası qəhrəmanların, ölkəmizdə onsuz da sayı olduqca az olan peşəkar texniki işçilərin də təltif olunması idi. “Ən yaxşı işıq rəssamı” kimi Akademik Milli Dram Teatrından Rafael Vaqifoglu, Gənc Tamaşaçıları Teatrından Vadim Kuskov, “Tamaşalarda mürəkkəb texniki quruluşa görə” isə Akademik Milli Dram Teatrından İsa Əsədov təltif edildilər.

Diqqətə çatdırıldı ki, simvolik ödənilən hər il təqdim olunması nəzərdə tutulur.

Teatr bayramı rəngarəng konsert proqramı – Xalq artistləri Gülyanaq Məmmədova, Əməkdar artistlər Elza Seyidcahan və Teymur Əmrəhin ifasında musiqi nömrələri ilə davam etdi.

Həmidə Rüstəmov

Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının (ATXI) yaradıcılıq laboratoriyalarının “Baxış – 4” festivalı “Avtobus” tamaşası ilə başa çatdı.

Laboratoriyanın rəhbəri Məhəmməd Verdizadənin öz tərcüməsi və quruluşunda səhnəyə çıxan məşhur bolqar dramaturqu Stanislav Stratiyevin “Avtobus” pyesindəki bütün rolları onun yetirmələri oynayırdı. Təbii ki, bu tamaşa 10 gəncin səhnədə ilk çıxışı idi və onlardan “Gözəllik kraliçası” və “Akkompaniator” tamaşalarında çıxış edən peşəkar aktyorların məharətini gözleməyə dəyməzdi. Bununla belə, təzəhəvəs aktyorların heç birində aşırı həyəcan və səhnə davranışlarında “mənəm burda nə işim var” sayaq nəşilliq hiss olunmurdu.

Bəs tamaşa nə bərədədir? Beş qadın və beş kişi avtobusa minib ki, bu ictimai nəqliyyat onları ünvana çatdırsın. Avtobus sürücüsü isə səhnədə yoxdur. Yeni bir qrup insanı mənzil başına çatdırmaq məsuliyyətini daşıyan şəxs gözə görünür. Birdən avtobus marşrutdan çıxır və... nəqliyyatın hansı istiqamətdə hərəkət etdiyini sürücüdən öyrənmə bilməyən sərnəşinlər panikaya düşürlər. Ümumi təhlükə insanları birləşdirmir, əksinə, onları üz-üzə qoyur. Beləliklə, bütün qəza vəziyyətlərində olduğu kimi, insanların heç də yaxşı sayılmayacaq cəhətləri üzə çıxır, qorxu və panika onları asan idarəolunan insan kütləsinə çevirir...

“Baxış”da sonuncu “Avtobus” idi

Milli Teatr Günü ərəfəsində başa çataraq “Baxış – 4” festivalının mükafatlandırma mərasimi də elə 10 mart tədbirinin ardınca keçirildi.

Rejissor laboratoriyasının müdavimləri – Könül Şahbazova, Ağasəlim Feyzullayev və Xəyalə Meydanova sertifikat aldılar. Aktyorlar fəal iştiraka görə diplom, Məhəmməd

Verdizadə isə təşəkkürnamə ilə mükafatlandırıldı.

“Baxış – 4”ə Milli Teatr Günü üçün bayram tədbirinin sonunda, bütün fəxri fərman və mükafatlar sahiblərinə çatdırıldıktan sonra yekun vurulması ikitərəfli rəmzi mənə daşıyırdı: cavamlar, görürsünüz ki, teatra ömür həsr edənlərin qədrini bilir; təcürbəli peşəkarlar, arxanızca gələn var...

G.Mirməmməd

KOHA kitabxana-idarəetmə sistemi ilə bağlı treninqlərə başlanılıb

Martin 12-də Mədəniyyət Nazirliyinin tabeliyində olan kütləvi kitabxanaların mütəxəssisləri üçün KOHA Avtomatlaşdırılmış Kitabxana-İdarəetmə Sisteminin tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Milli Kitabxanasında treninqlərə başlanılıb.

Treninqin məqsədi aktiv, sürətli və yaxşı strukturlaşdırılmış kod bazasına malik, istifadəçi interfeysi konfigurasiya edilə və uyğunlaşdırıla bilən, açıq mənbəli, integrasiya edilmiş kitabxana sistemi KOHA-nın Mədəniyyət Nazirliyinin tabeliyindəki kütləvi kitabxanalarda tətbiqinə dəstək olmaqdır.

Tədbirdə çıxış edən kitabxananın direktoru Kərim Tahirov sistemin öyrənilməsi və region kitabxanalarında tətbiqinin Milli Kitabxananın fondundan istifadə imkanı yaradacağını deyib.

Mədəniyyət Nazirliyi Kitab sənayesi şöbəsi Nəşriyyatlarla iş sektorunun müdiri Xəyal Məmmədov da layihə barədə fikirlərini bölüşüb.

Martin 16-dək davam edəcək treninqlərdə C.Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanası, F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası, Gəncə, Lənkəran, Şəki şəhər, Ağcabədi, Ağstafa, Xaçmaz, Ağdaş, Sabirabad, Biləsuvar, Şamaxı, Astara, Cəlilabad, Lerik, Masallı, Yardımlı rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemlərindən, ümumilikdə, 18 mütəxəssis iştirak edir.

Üzeyir bəyin evində “Novruz görüşü”

Martin 11-də Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə “Novruz görüşü” adlı layihəyə başlanılıb. Layihənin məqsədi musiqi və incəsənət təhsili sahələrinə dair mövzuların gündəmə gətirilməsi və populyar dildə təqdim olunmasıdır.

Layihənin ilk tədbiri martin 11-də Üzeyir Hacıbəylinin Ev-Muzeyində keçirilib. Tədbirdə Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti rektorunun professional inkişaf üzrə müşaviri, “Cadenza” orkestrinin bədii rəhbəri, bəstəkar Türkər Qasımqadə tərəfindən ustad dərsi təşkil edildi.

Musiqi və incəsənət sahələri üzrə tələbələrin qatıldığı dərslərdə qeyd olunan sahələrdə tədrisin müasir vəziyyəti və yeni çağırışlar mövzusunda diqqət mərkəzinə çəkilib, müzakirə aparılıb.

Qeyd edək ki, layihə çərçivəsində tanınmış və sahəsi üzrə peşəkar şəxslər tərəfindən növbəti görüşlər martin 15-dək davam edəcək.

Gənc Tamaşaçıları Teatrında nağıl-tamaşa

Martin 11-də Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrında F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası və 3 nömrəli Uşaq-gənclər inkişaf mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə “Novruzlu nağıl bağı” adlı musiqili-nağıl tamaşa təqdim edildi.

Tamaşadan

əvvəl teatrın foyesində uşaq və yeniyetmələrin bahar və Novruz bayramı ilə bağlı rəsm və əl işlərindən ibarət sərgi nümayiş olunub.

Bakı Kitab

Mərkəzinin rəhbəri Günel Anarqızı və Dünya Azərbaycanlıları Mədəniyyət Mərkəzinin vitse-prezidenti Hacı Quliyev çıxış edərək bütün iştirakçıları qarşıdan gələn Novruz bayramı münasibətilə təbrik ediblər. Bildirilib ki, tədbirin keçirilməsində əsas məqsəd uşaq və yeniyetmələr arasında milli-mənəvi dəyərləri təbliğ etməkdir.

“Novruzlu nağıl bağı” tamaşa-kompozisiyada uşaqqlar milli-mənəvi dəyərləri özündə ehtiva edən, xalqımızın ən gözəl bayramlarından olan Novruzla bağlı maraqlı meqamları əyləncəli şəkildə təqdim ediblər.

BXA-da özbək mütəxəssislərin ustad dərsləri

Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasında (BXA) Özbəkistan Dövlət Xoreoqrafiya Akademiyasının (ÖDXA) müəllimləri – Əməkdar artist, “Navbahor” mahnı və rəqs ansamblının bədii rəhbəri dosent Gülmira Madrahimova-Ulmasjanova və Özbəkistan Dövlət Mükafatı laureatı Şərzod Kenjəbaev tərəfindən ustad dərsləri keçilib.

Əvvəlcə

qonaqlarla BXA rəhbərliyi arasında görüş olub. Görüşdə peşəkar kadrların hazırlanması, son dövrlərdə xoreoqrafiya sənəti üzrə Azərbaycan

və Özbəkistan alı təhsil müəssisələri arasında əməkdaşlığın dinamikası, qardaş ölkələrin beynəlxalq festivallarda iştirakı və mövcud problemlər ətrafında müzakirələr aparılıb.

ÖDXA-nın nümayəndələri BXA-nın sinif otaqları, məşq zalları ilə tanış olublar. Daha sonra ustad dərslərinə başlanılıb.

BXA-nın orta ixtisas təhsili və bakalavr pilləsinin tələbələrinə Xarəzm, Buxara və Fərqanə professional rəqs məktəblərinin əsas elementləri haqqında məlumat verilib.

“Şərəfli yolun yolçusu” — şəhid qəhrəmanın xatirəsi anılıb

Füzuli Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində Vətən müharibəsinin şəhid kiçik çavuşu Elgün Paşayevin xatirəsinə həsr olunmuş “Şərəfli yolun yolçusu” adlı tədbir keçirilib.

Muzeyin direktor vəzifəsini icra edən Xalisə Məmmədova qonaqları salamlayıb. Elgün Paşayevin həyat və döyüş yolundan bəhs edən videoçarx nümayiş olunub.

Çıxış edənlər ərazi bütövlüyümüzü uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin xatirələrinin hər zaman əziz tutulduğunu bildirib, belə tədbirlərin əhəmiyyətindən bəhs ediblər.

Sonda şəhidin övladları Paşa və Mələyə muzeyin əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış hədiyyələr təqdim olunub.

Qeyd edək ki, Elgün Paşayev 1994-cü il martın 4-də Sabirabad rayonunun Qalaqayın kəndində anadan olub. Vətən müharibəsinin ilk günündə Füzuli uğrunda döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə ucalıb. Ölkə başçısının müvafiq sərəncamları ilə ölümündən sonra “Vətən uğrunda”, “Cəsur döyüşçü”, Füzuli və Xocavəndin azad olunmasına görə medalları ilə təltif edilib.

Ədəbiyyat və mədəniyyətimizin böyük nümayəndəsi

Astara rayon Heydər Əliyev Mərkəzində böyük yazıçı və dramaturq Cəfər Cəbbarlının (1899–1934) 125 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

“Cəfər Cəbbarlı — mədəniyyətimizin, ədəbiyyatımızın böyük nümayəndələrindən biri” mövzusunda tədbirdə Lənkəran-Astara RGİ-nin Astara rayonu üzrə sektorunun

əməkdaşları, Cəfər Cəbbarlı adına Kakalos kənd 1 saylı tam orta məktəbin müəllim və şagirdləri iştirak ediblər.

Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayan tədbirdə Cəfər Cəbbarlının həyat və yaradıcılığından bəhs edən film nümayiş olunub.

Mərkəzin baş fond mühafizi Elza Kazımova bildirib ki, C.Cəbbarlı XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, şair, yazıçı, dramaturq, kinossenarist, tərcüməçi, publisist, teatrşünas və ictimai xadimdir. O, yeni tarixi şəraitdə milli dramaturgiyamızın xüsusi mərhələsinin yaradıcısıdır. Ədib istiqlal idealının mahir tərənnümçülərindədir.

Sonda şagirdlərin sualları cavablandırılıb.

Neftçalada yazıçı ilə görüş

Neftçala rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə İsveçdə yaşayan hamyərilmiz, yazıçı Eluca Atalının Neftçala şəhər Samid İmanov adına 1 saylı tam orta məktəbdə şagirdlərlə görüşü keçirilib.

Görüşdə şagirdlərlə yanaşı, mədəniyyət və təhsil işçiləri, ədəbiyyatsevərlər iştirak ediblər. Əvvəlcə Aprel döyüşlərinin şəhid mayoru, Milli Qəhrəman Samid İmanovun

abidəsi önünə gül dəstələri düzülüb.

Neftçala rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Könül Məmmədova Eluca Atalının yaradıcılığı haqqında ətraflı məlumat verib.

Daha sonra yazıçı uşaqlar üçün qələmə aldığı “Uzaq səfərin qəribə sonluğu”, “Oduğunun nağılı”, “Ənqa quşu” və digər kitabları haqqında danışib. Bildirib ki, belə görüşləri keçirməkdə məqsəd şagirdlərdə oxu mədəniyyətini formalaşdırmaq və onların kitabı olan marağını artırmaqdır.

Görüşün sonunda yazıçı şagirdlərin suallarını cavablandırıb, kitablarını onlar üçün imzalayıb.

Sabirabadda hekayə müsabiqəsi keçirilib

Sabirabad kitab klubu tərəfindən elan olunan I Sabirabad hekayə müsabiqəsi başa çatıb.

Yazıçı, şair Nisə Bəyim (1955–2020) xatirəsinə həsr olunmuş müsabiqənin yekun tədbiri “Hophopname” kitab mərkəzində təşkil olunub.

Tədbirdə Mil-Muğan

RMİ-nin rəisi Faiq Xudanlı, mədəniyyət işçiləri, Sabirabad rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri, ziyalılar, gənclər və məktəblilər iştirak ediblər.

Çıxış edənlər Nisə Bəyim yaradıcılığının müxtəlif yönlərindən bəhs edib, onun özünəməxsus poeziya aləmindən söhbət açaraq qələm sahibi ilə bağlı xatirələrini bölüşüblər. Eyni zamanda regionda yaradıcı düşüncəyə malik yeniyetmə və gənclərin potensiallarının inkişaf etdirilməsində belə müsabiqələrin əhəmiyyəti vurğulanıb.

Daha sonra hekayə müsabiqəsinin qalibləri elan olunub. Qaliblərə sertifikat və hədiyyələr təqdim edilib.

4 region

Azərbaycan milli peşəkar teatrının yaradığı 10 mart tarixi (1873) ölkəmizdə Milli Teatr Günü kimi qeyd olunur. Bu münasibətlə bölgələrdə tamaşa nümayişləri və tədbirlər keçirilib.

Naxçıvan səhnəsində Lənkəran xanının sərgüzəştləri

Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Dövlət Milli Dram Teatrında Mirzə Fətəli Axundzadənin “Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran” tamaşası nümayiş olunub.

Tamaşanın quruluşçu rejissoru və musiqi tərtibatçısı Həcər xanım Məmmədova, quruluşçu rəssamı Naxçıvan MR-in Əməkdar rəssamı Səyyad Bayramovdur. Səhnə əsərində Xalq artisti Həsən Ağasoy, Əməkdar artistlər Nazlı Hüseynquliyeva, Bəhrüz Haqverdiyev, Əbülfəz

İmanov, Əli Əliyev, həmçinin aktyorlardan Ələsgər Quliyev, Zəminə Məmmədova, Şölə Alışova, Səkinə Məmmədova, Saynur Babayev, Səyyad Bayramov və digər aktyorlar rol alıblar.

Qeyd edək ki, “Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran” Azərbaycan teatrı səhnəsində tamaşaya qoyulmuş ilk əsərdir. Hadisələr Lənkəran xanının vəzir Mirzə Həbibin evində və xanın sarayında cərəyan edir. Tamaşada sərişsiz xan və vəzirinin yarıtmaz əməlləri gülüş hədəfinə çevrilir.

Qusar teatrının kompozisiyası

Qusar Dövlət Lazgi Dram Teatrı milli teatrımızın yaranmasının 151-ci ildönümü münasibətilə tamaşaçılara Azərbaycan və lazgi dillərində kompozisiya təqdim edib.

Əvvəlcə teatrın bədii rəhbəri Faiq Qardaşov ölkəmizdə teatrın inkişaf tarixindən danışib.

Teatrımızın bayramı münasibətilə

Bildirib ki, yaranmasının 151-ci ildönümünü qeyd etdiyimiz Azərbaycan teatr sənəti zəngin bir tarixi yol keçib. O, Qusar Dövlət Lazgi Dram Teatrının 32 əvvəl yaradıldığını və regionda teatr sənətinin inkişafına öz töhfələrini verdiyini diqqətə çatdırıb. Deyib ki, bu illər ərzində teatr 100-dən çox səhnə əsəri ilə tamaşaçıların görüşünə gəlib.

İncəsənət məktəbində tədbir

Quba şəhər Uşaq incəsənət məktəbində 10 mart – Milli Teatr Gününa həsr edilmiş tədbir keçirilib.

Çıxış edənlər milli teatrımızın yaranması və inkişaf tarixindən, teatr sahəsində əldə edilən nailiyyətlərdən, vaxtilə fəaliyyət

bir-birindən maraqlı musiqi nömrələri ilə davam edib.

Səhnə sənəti də mədəni irsimizdir

Masallı rayon Mərkəzi Kitabxanasında Milli Teatr Gününa həsr olunmuş “Teatr sənəti mədəni irsimizdir” adlı tədbir təşkil edilib.

Qeyd olunub ki, 1873-cü il martın 10-da Bakıda Realnı məktəbin teatr həvəskarları truppası tərəfindən M.F.Axundzadənin “Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran” komediyası nümayiş etdirilib. Bu tamaşa ilə Azərbaycanda milli teatrın əsasını qoyulub. Bildirilib ki, zəngin sənət ənənələri olan Azərbaycan teatrının inkişafında son illərdə yeni mərhələ başlayıb. Bu inkişaf özünü, ilk növbədə, yeni və maraqlı tamaşaların hazırlanmasında, xarici ölkə teatrları ilə təcrübə mübadiləsinin genişləndirilməsində və s. göstərir.

Vurğulanıb ki, teatrlarımızın inkişafında ölkəmizə rəhbərliyinin bütün dövrlərində mədəniyyət və incəsənətin böyük hamısı kimi bu sahədə çalışanların sonsuz rəğbətini qazanmış Ümummilli lider Heydər Əliyevin xidmətləri misilsizdir. Ulu öndərin bu siyasəti hazırda Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Hazırladı: N.Məmmədli

Səyyar sirk Beyləqanda balalarını sevdinirib

“Loli” adlı səyyar sirk Beyləqanda balalarını qonağı olub. Beyləqan rayon Mədəniyyət Mərkəzinin təşəbbüsü ilə rayon Olimpiya İdman Kompleksində keçirilən şou-programmda şəhər klounlar, illüziyaçı və akrobatlar, kəndirlər maraqlı nömrələrlə çıxış ediblər.

Təqdim olunan bir-birindən maraqlı çıxışlar, xüsusilə əhlişədirilmiş itlərlə, halqalarla rəqs edən göyərçinlər, həmçinin ilanla maraqlı şoular uşaqlara unudulmaz anlar yaşadıb.

Gəncədə Əməkdar rəssamın yaradıcılıq gecəsi

Gəncə-Daşkəsən RMİ-nin təşkilatçılığı ilə Məhsəri Gəncəvi Mərkəzində Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü, Əməkdar rəssam Mübariz Əkbərovun yaradıcılıq gecəsi keçirilib.

Tədbirdə RMİ-nin rəisi vəzifələrini icra edən Pərvin Kazimov, “Turan” Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti Sabir Tağıyev, Gəncə Şəhər Ağsaqqallar Şurasının sədri professor Nurrəddin Məmmədov, ictimaiyyət nümayəndələri, ziyalılar və digər qonaqlar iştirak ediblər.

Sonda Əməkdar rəssamın əl işlərindən ibarət sərgi nümayiş etdirilib.

“Caz rəsmlərdə” —

Salyanda sərgi açılacaq

Martın 15-də Salyan Dövlət Rəsm Qalereyasında “Caz rəsmlərdə” adlı yaradıcılıq sərgisi keçiriləcək.

Sərgi məşhur cazmen və bəstəkar, Azərbaycanda caz-muğam üslubunun banisi Vəqif Mustafazadənin (1940 – 1979) vəfatının 45-ci ildönümünə həsr ediləcək. Sərgidə peşəkar, gənc və yeniyetmə rəssamların 30-dək əsər nümayiş olunacaq.

Bu il Qəbələyə hansı ölkələrdən turistlər gəlib?

Bu ilin yanvar-fevral aylarında Qəbələ rayonundakı hotel və mehmanxana tipli müəssisələrə 10 min 472 nəfər yerli və əcnəbi turist yerləşdirilib. Onların 5 min 441 nəfəri və ya 52 faizi Azərbaycan, 5 min 31 nəfəri və ya 48 faizi xarici ölkə vətəndaşı olub.

Bu barədə Qəbələ Rayon Statistika İdarəsindən məlumat verilib. Bildirilib ki, yanvar-fevral aylarında yerli və əcnəbi turistlərin sayı ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 413 nəfər və ya 4,1 faiz artıb. İki ayda yerli turistlərin sayı keçən ilin müvafiq dövrü ilə

müqayisədə 487 nəfər və ya 8,2 faiz azalsada, əcnəbi turistlərin sayında 900 nəfərək və ya 21,8 faiz artım qeydə alınıb. Əcnəbi turistlər arasında Hindistan vətəndaşları əvvəlki aylarda olduğu kimi, yenə də üstünlük təşkil edib. Belə ki, iki ayda bu ölkənin 1288 vətəndaşı Qəbələdə olub. Ümumiyyətlə, yanvar-fevral aylarında Qəbələyə Səudiyyə Ərəbistanından 889, BƏƏ-dən 797, Küveytdən 431, Rusiyadan 220, Pakistandan 217, Omandan 146, Bəhreyyədən 131, Qətərdən 106, Türkiyədən isə 48 turist səfər edib.

Laçında ilk dəfə buraxılış imtahanı

Martın 10-da Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən Laçın şəhər 2 nömrəli və Zabux kənd tam orta məktəblərində buraxılış imtahanı keçirilib. Bu, işğaldan azad olmuş Laçın rayonunda təşkil edilən ilk imtahan olub.

Məktəblərdə şagirdlərin rahat şəkildə imtahan vermələri üçün bütün zəruri şərait yaradılıb. İmtahan rəhbəri Elçin Süleymanov bildirib ki, 4 şagirdin iştirak etdiyi imtahan hər yerdə olduğu kimi, saat 11:00-da başlayıb və 3 saat davam edib. İmtahanlar mövcud təlimata uyğun keçirilib və hər hansı qanun pozuntusuna yol verilmədən vaxtında başa çatıb.

Lamiyə Nəcəfli Laçında təşkil edilən ilk buraxılış imtahanında iştirak etdiyi üçün fəxr duyduğunu bildirib: “Bu gün ilk dəfə olaraq doğma yurtdumuzda imtahan keçirilib. Bizim üçün qürurverici haldır ki, öz torpaqlarımızda imtahan verdik. İmtahan yaxşı keçdi. Həyəcanlanmadım, çox rahat oldu”.

Zabux kənd tam orta məktəbində təşkil olunan buraxılış imtahanı da uğurla başa çatıb.

“Əsrə bərabər gün”

Akademik Milli Dram Teatrının səhnəsində iki gün premiyera

Xəbər verdiyimiz kimi, Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı Milli Teatr Gününü premiyera ilə qarşılayıb. Dünyaşöhrətli qırqız yazıçısı Çingiz Aytmatovun “Gün var əsrə bərabər” romanı əsasında hazırlanan tamaşanın premiyerası 9-10 mart tarixlərində keçirilib.

“Əsrə bərabər gün” adlı səhnə əsərinin müəllifi və quruluşçu rejissoru Əməkdar incəsənət xadimi Mehriban Ələkbərzadə, quruluşçu rəssamı Əməkdar mədəniyyət işçisi İlham Əsgərovdur. Tamaşa Boranlı stansiyasındakı dəmiryolçu Yedigeyin dostu Qazanqapın cənazəsini qədim yurd yeri olan Ana-beyitdə dəfn etmək üçün çıxdığı yoldan başlayır. Əcdadlarının uyuduğu Ana-beyitin yerində Baykonur kosmodromu salındığı üçün Boranlı camaatı oraya buraxılır. Əsərdə bu hadisə – Ana-be-

yitə gedən yolun bağlanması kosmik stansiyanın salınması səbəbi ilə əlaqələndirilsə də, tamaşada bu, əcdadlarına, torpağına sahiblik hissinin olmaması kimi də dəyərləndirilir. Oğullar atalarını, analarını tanıdıqlarsa, torpaq da onları qəbul etmir. Belə insanların heç sonsuz kainatda da yeri olmayacaq.

Tamaşa “giriş qadağandır” əmri ilə yaranmış kolliziya ətrafında keçmiş rəvayətdən gələcək yerdənkenar sivilizasiyaya

qədr olan yolun bərpası cəhdi kontekstində qurulub. Səhnə əsərinin aktyor heyətidə Xalq artistləri Nurəddin Mehdixanlı, Əli Nur, Laləzar Mustafayeva, Cəfər Namiq Kamal, Bəsti Cəfərova, Rafiq Əzimov, Hacı İsmayilov, Sabir Məmmədov, Əməkdar artistlər Abbas Qəhrəmanov, Elşən Rüstəmov, Anar Heybətov, Vəfa Rzayeva, Ayşad Məmmədov, Elxan Quliyev, Mirzə Ağabəyli, Əminə Babayeva, Rövşən Kərimdux, Aslan Şirin, Elşən Cəbrayilov, Mətləb Abdullayev, Rəşad Bəxtiyarov, Məzahir Cəlilov, Əlvida Cəfə-

Akademik Musiqili Teatrda

uşaqlar üçün tamaşa

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrında uşaqlar üçün “İki küpəgiran qarı” tamaşasının (müəlliflər Ə.Əlizadə, R.Sef, T.Karelina) premiyerası keçirilib.

10 Mart – Milli Teatr Günündə təqdim olunan nağıl qəhrəmanları rəngarəng işıq effektləri və şən musiqi sədalayaraq uşaqların diqqətini cəlb edib.

Azərbaycan və rus dillərində hazırlanan musiqili nağıl-tamaşasının quruluşçu rejissoru Əhəd Hacıyevdir. Rolları Əməkdar artist Səidə Şərifəliyeva, aktyorlar Rəuf Babayev, Nicat Əli, Yuliya Heydərova, Valeriya İskəndərova, Olqa Georgiyeva, Adelin Öztürk, Leonid Kleis, Ayan Qurbanova, Murad Əliyev və balet artistləri ifa ediblər.

Dostluq, sevgi, cəsarət kimi mənəvi keyfiyyətlərin vacibliyinin ön plana çəkildiyi, gözənlilməz hadisələrin cərəyan etdiyi tamaşada mənfi xarakterli nağıl personajları tamamilə fərqli təqdimatda nümayiş olunub. Səhnə əsərinin quruluşçu rejisoru Əməkdar incəsənət xadimi Fəxrəddin Atayev, dirijoru Səməd Süleymanlı, quruluşçu baletmeysteri Məhəmməd Abdullayev, səhnə tərtibatçısı Qabil Gözəlov, geyim üzrə rəssamı Nübar Hüseynova, konsertmeysteri Kamil Həsənov, rejissor assistenti Tamilla Aslanovadır.

“Morgenland” Odlar Yurdu ilə görüşür

Martın 27-də Rəşid Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında “Morgenland” Odlar Yurdu ilə görüşür” (“Morgenland Meets The Land of Fire”) adlı Azərbaycan və Almaniya gənc musiqiçilərinin birgə layihəsi təqdim olunacaq.

Layihə 20 ildir Almaniyanın Osnabrük şəhərində təşkil edilən “Morgenland” festivalı çərçivəsində keçiriləcək. Qeyd edək ki, Yaxın Şərq mədəniyyətinə həsr olunan festivalın əsas aksiyalarından biri 14-20 yaş arası gənc musiqiçilər üçün nəzərdə tutulmuş “Morgenland akademiyası”dır. Professional musiqiçilərin rəhbərliyi altında birhəftəlik musiqi düşərgəsi çərçivəsində iştirakçılar Avropa musiqi ənənələrindən fərqlənən, muğama əsaslanan Qafqaz və Orta Asiya musiqisi ilə tanış olurlar. “Morgenland akademiyası” məzunlarından ibarət “Morgenland gəncləri” ansamblı mütəmadi olaraq layihə və konsertlər təşkil edir.

“Morgenland” Odlar Yurdu ilə görüşür” layihəsinin rəhbəri Xalq artisti Salman Qəmbərov bildirib ki, artıq 2009-cu ildən bu festivalda iştirak edir və hər il festival çərçivəsində gənclər üçün ustad dərsləri təşkil olunur. Bu il festivalın təşkilat komitəsi belə bir layihəni ona həvalə edib. Hazırda Azərbaycan və alman musiqiçiləri ayrı-ayrılıqda məşq edirlər. Sonra Almaniyaadan olan musiqiçilər Bakıda birlikdə məşq edəcək və birgə konsert keçiriləcək. S.Qəmbərov onu da diqqətə çatdırıb ki, “Morgenland” layihəsində indiyədək ölkəmizdən Xalq artistləri – bəstəkar Fəridə Əliyeva, muğam ustası Alim Qasımov da iştirak ediblər.

L.Azəri

Xalq artisti yubileyini

“Gerçəkləşməyən arzular”la qeyd edib

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrında Xalq artisti Nəibə Allahverdiyevanın 60 illik yubileyi münasibətilə “Gerçəkləşməyən arzular” adlı bənefis nümayiş olunub.

Teatrdan bildirilib ki, bənefisə Vilyam Şekspirin “Romeo və Culyetta”, “Hamlet”, “Antoni və Kleopatra”, Cəfər Cəbbarlıının “Sevil”, Nəcəf bəy Vəzirovun “Yağışdan çıxdıq, yağmura düşdük” pyeslərindən istifadə edilib. Tamaşanın quruluşçu rejissoru Əməkdar artist Nicat Kazımov, səhnə tərtibatçısı Zəminə Elbir, musiqi tərtibatçısı Aygül Quliyeva, rejissor assistentləri Fuad Cavadzadə, Günay Qasımovadır.

Səhnəni yubilyarla birlikdə Əməkdar artistlər Rasim Cəfər, Elnur Bəhramxan, akt-

yorlar Anar Seyfullayev, Ramil Məmmədov, Elşən Şıxəliyev, Elgün Yəhyayev, Könül Əbilova, Mirsənan Kazımlı, İlhan Sadıqov, Araz Pirimov da bölüşüblər.

“Mirvari” rəqs ansamblının üzvləri də Nəibə Allahverdiyevanın bənefisində iştirak ediblər. Rəqlərin quruluşu Əməkdar artist Nəibə Məmmədzadəyə məxsusdur.

Bu Evridika o Evridika deyil...

Orfey də bambaşqadır

müccəssəməsi sayılan Orfeyin iztirablarına hörmət olaraq, sonradan Evridikanı bu dünyaya qaytararaq sevgililərin təkrar qovuşması sonluğunu seçiblər. Təbii ki, belə xoşbəxt sonluq ilahi musiqini dinləməkdən və məhəbbət mövzusunu seyr etməkdən zövq alan musiqisevərlərin üreyincədir.

“Orfey və Evridika”-nı təkcə opera tamaşası kimi təqdim etmək düz olmazdı. Çünki bu tamaşada opera və balet ifaçılığı bir-birinin dəstəkçisi yox, tərəfdaşıdır. Orfey meşədə çobanlar və meşə pəriləri ilə itilətinə da, cəhənnəmdə şeytanlar, iblislər arasında da tək deyil. O, Evridikanı itirmə səbəbindən qəmgin nəğmələrini oxuduqca əsas qəhrəmanların alter-ego-ları – Orfey və Evridika obrazlarını rəqs dili ilə canlandıran Seymur Qədiyev və Əməkdar artist Nigar İbrahimova da onu izləyir, səhnədə boşluğun yaranmasına imkan verirlər.

İnsaf naminə deyək ki, tamaşanın budəfəki plastik həlli, baletmeysterin uyğun bildiyi rəqlər, üstəlik, Orfeyin özünün da səhnədə rəqs elementlərini ifa etməsi diqqəti çəkir.

Yazımızın əvvəlində debütantların adını çəkərkən də, tamaşanın əsas vokal yükünü daşıyan Əməkdar artist İlham Nəzərovun adını çəkmişdik. Əvvəlki tamaşalarda dövlətli Evridikalar ilə səhnəni paylaşmış vokalçı tamaşa və yeni tərəfdaşları barədə öz təəssürlərini belə bölüşdülər:

– “Orfey və Evridika” tamaşasında Avstriyada və Fransa-da fərqli versiyalarda oxumuşdum. Bugünkü tamaşa mənim vətəndə oynadığım dördüncü və Əməkdar artist Fəridə Məmmədova ilə ilk tamaşamdır. Fəridə xanımın dil bilgisi, dramatik aktrisa bacarığı, peşəkarlığı baxımından çox rahat tərəf-müqabil olduğundan onunla səhnəni paylaşmaqdan zövq aldım.

Akademik Opera və Balet Teatrının tamaşası haqqında oxucularımızın ötən həftədən ümumi məlumatı var. Biz isə bir qədər təfərrüata varmaq istədik.

Əslində, tamaşada yeniliklərin olacağı elə afişadan da bilinirdi. “Orfey və Evridika”-da çıxış edən üç vokalçıdan ikisi üçün bu tamaşa debüt idi: Əməkdar artist Fəridə Məmmədova Evridika, gənc vokalçı Zümrüd Davudova isə Amur obrazında ilk dəfə səhnəyə çıxacaqdılar.

Tamaşanın yaradıcı heyətində də dəyişiklik vardı: afişada quruluşçu baletmeyster olaraq Əməkdar artist Yuri Lobaçovun adı yazılmışdı. Bəri başdan deyək ki, XVIII əsr alman bəstəkarı Kristof Vilibald Qlük ilə libretto müəllifi İtalyan Ranyero da Kalsabichinin “Orfey və Evridika”-sı Yunan əsəti qəhrəmanı, musiqiçi və səhri səs sahibi kimi ilahiləşdirilmiş Orfey və onun sevimli həyat yoldaşı Evridikanın uğursuz bitən eşq hekayəsi əsasında ərsəyə gəlib. Lakin müəlliflər minilliklər boyu kişi sədaqətinin

“Doğma xalqıma” – 70 yaşlı film-konsert

“Doğma xalqıma” bədii-sənədli filminin çəkilişlərinə 1953-cü ildə başlanmışdı. Filmin quruluşu rejissor Yan Fridə tapşırılır. Sonda kinorejissor Mixail Rommun təşəbbüsü ilə Hüseyn Seyidzadəyə Yan Fridə birgə bu filmi işləmək həvalə edilir. Be-

ləliklə, 1954-cü ildə Azərbaycanda ilk rəngli bədii-sənədli film müvəffəqiyyətlə çəkilib tamaşaçıların ixtiyarına verilir.

“Doğma xalqıma” film-konserti incəsənət ustalarının Azərbaycan zəhmətkeşlərinə yaradıcılıq hesabatıdır.

Ekran əsərində görkəmli bəstəkarlar Üzeyir Hacıbəyli, Müslüm Maqomayev, Qara Qarayev, Tofiq Quliyev, Soltan Hacıbəyov və Əfrasiyab Bədəlbəylinin əsərləri, “Koroğlu” və “Nərgiz” operalarının, “Yeddi gözəl”, “Qız qalası”, “Gülşən” baletlərindən fraqmentlər, xalq yaradıcılığı nümunələrindən istifadə olunub.

Kinolent ilk rəngli Azərbaycan filmi hesab edilsə də, bəzi səhnələr ağ-qara çəkilib. Filmin yaradıcı heyətinə diqqət etsək, Azərbaycan incəsənətinin görkəmli simalarının bu layihədə iştirak etdiklərini görürük: baş operator Əlisəttar Atakişiyev, operatorlar Xan Babayev, Teyyub Axundov, rəssamlar Cəbrayıl Əzimov, Elbəy Rzaquliyev, səs operatoru Ağahüseyn Kərimov, bəstəkar, musiqi redaktoru və dirijor Niyazi, rejissor Şüa Şeyxov, rejissor assistentləri Məmməd Əlilili, Əlisəttar Məlikov.

Filmə rolların ifaçıları da sənət tariximizdə şöhrət qazanmış adlardır:

Bülbül, Rəşid Behbudov, Qəmə Almaszadə, Ağababa Bünyadzadə, Leyla Vəkilova, Rəfiqə Axundova, Maqsum Məmmədov, Sona Aslanova, Azad Əliyev, Nəcibə Məlikova, Əfrasiyab Məmmədov, Həsənağa Salayev, Əli Qurbanov, Kazım Həsənov, Şövkət Ələkbərova, Məmmədsadiq Nuriyev, Kamil Qubuşov.

Onu da qeyd etmək ki, məhz bu ekran işinin uğurundan sonra Hüseyn Seyidzadəyə müstəqil olaraq tammetrajlı bədii film həvalə olunur. 1956-cı ildə o, Azərbaycan kino tarixində ilk rəngli bədii film olan “O olmasın, bu olsun”-a quruluş verir. Üzeyir bəyin eyniadlı operetası əsasında ssenarini Sabit Rəhman yazmışdı. Həmin dövrdə “Ədəbiyyat və incəsənət” qəzetində yazılan tənqidi materialların heç biri filmin ekran ömrünün qısalda, şöhrətinə, tamaşaçı sevgisini azalda bilmir. Azərbaycanın korifey aktyorlarının “çələngi” sayılan film 60-dan artıq ölkədə nümayiş olunub. Bu gün də maraqla izlənilir, güldürür və düşündürür.

Hazırladı: Lalə

Yubilyar filmlər

XX yüzilliyin ikinci yarısından etibarən Azərbaycanda milli kino sənayesinin sürətli inkişafı başlanır. Demək olar ki, hər il bir neçə diqqətləyici ekran əsəri lentə alınır. Onlar tamaşaçıları tərəfindən sevilərkən yanaşı, bəynəlxalq festivallarda da uğur qazanırdı. “Yubilyar filmlər” rubrikasında 70 yaşlı “Doğma xalqıma” ekran əsəri haqqında söhbət açacağıq.

Azərbaycan rejissor sənətində məktəb yaranan ustadlar çox olub. Əməkdar incəsənət xadimi Hüseyn Seyidzadə (1910–1979) də Azərbaycanın kino salnaməsində dərin iz qoymuş sənətkarlardandır. Onun rejissor kimi fəaliyyəti 1939-cu ildə lentə almaq istədiyi “Ayna” filmi ilə başlayır. Amma Niyazi Bədəlova birgə çəkdiyi film məlum olmayan səbəblərdən yarımcıq dayandırılır. Yeri gəlmişkən, “Ayna”-nın materiallarından istifadə edərək sonradan (1943) müharibə mövzusunda “Sovqat” adlı film (İmran Qasımovun ssenarisi əsasında) çəkilib.

Mehdi Hüseyn – 115

XX əsr Azərbaycan ədəbi nəsrinin inkişafına töhfələr verən ədiblərimizdən biri də yazıçı, dramaturq, tənqidçi, ictimai xadim, Xalq yazıçısı, Dövlət mükafatı laureatı Mehdi Hüseyn olub. Yazıçı orijinal yaradıcılıq xüsusiyyətləri ilə nəsr və dram əsərlərində yaşadığı dövrün xarakterik cəhətlərinə işıq tutub. 56 illik ömrünün 40 ilini ədəbiyyata həsr edən yazıçını anadan olmasının 115 illiyi münasibətilə yada saldıq.

Mehdi Əli oğlu Hüseynov 22 mart 1909-cu ildə Qazax rayonunun II Şıxlı kəndində dünyaya göz açıb. 1929-cu ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki BDU) Tarix fakültəsini bitirib. 1938-ci ildə Moskvada Dövlət Kinematografiya İnstitutu nəzdində akademiya tipli kinossenaristlər kursunda təhsil alıb.

Yaradıcılığa müxbir yazıları ilə başlayan Mehdi Hüseynin II Dünya müharibəsi illərində qələmə aldığı “Nişan üzüyü”, “Bəxtiyar”, “Qanlı sular”, “Dost” və s. hekayələr maraqlı doğurub. Bu hekayələrdə müharibə dövrü insanların psixologiyasında yaranan dəyişikliklər önə çəkilir. Bu hekayələr oxucular tərəfindən maraqla qarşılanır. Gənc yazıçı bundan bir az da cəsarət tapır. İrhiəcmlı əsərlər yazmağa başlayır. “Daşqın”, “Tərlən”, “Səhər”, “Abşeron”, “Qara daşlar” və “Yeraltı çaylar dənizə axır” romanlarını yazır.

“Daşqın” əsəri (1936) Azərbaycan sovet romanının ilk nümunələrindən hesab olunur. Məlumdur ki, həmin dövrdə yazılan romanların mövzusu sovetləşmə uğrunda gedən mübarizə təşkil edirdi. “Daşqın” romanında Azərbaycan-Gürcüstan sərhədində Cümhuriyyət tərəfdarları ilə işğalçı XI Qızıl Ordunun qarşılaşma səhnələri təsvir edilib. Əsərdə xalqımızın faciəli taleyi, öz müstəqilliyini qoruyub saxlamaq uğrunda cəhdlərinin uğursuzluğa düşər olması əksini tapıb.

Görkəmli yazıçı və ədəbiyyatşünas Mir Cəlal Paşayev 1959-cu ildə Mehdi Hüseynin yaradıcılığına həsr etdiyi məqaləsində çəhdirlərinin uğursuzluğa düşər olması əksini tapıb. Görkəmli yazıçı və ədəbiyyatşünas Mir Cəlal Paşayev 1959-cu ildə Mehdi Hüseynin yaradıcılığına həsr etdiyi məqaləsində çəhdirlərinin uğursuzluğa düşər olması əksini tapıb.

məzmunca zəngin hekayələrindən istedadlı gənc bir qələm sahibinin səsi gəlirdi... Müzakirə və söhbətlərdə bəzən bu sual eşidilirdi: Mehdiyin yazı üslubu klassiklərdən kimə daha yaxındır – Mirzə Cəlilə, Süleyman Saniyə, yoxsa Qorkiyə və ya Fadeyevə? Mən deyirdim ki, bu üslub hər kəsdən əvvəl Mehdiyin öz orijinal üslubudur”.

Mehdi Hüseynin roman yaradıcılığında yeni mərhələ “Qara daşlar” romanı ilə başlayır. Bu əsər

yazıçının 1947-ci ildə yazdığı “Abşeron” romanının davamı hesab olunur. Ancaq əsər tənqiddə məruz qalır. Qeyd edilir ki, yazıçı əsərdə maarifçi ədəbiyyatda olduğu kimi, ideyadan süjetə keçir və ictimai şüuru durmadan “yük-sələ” əmək adamlarının obrazını yaratmağa çalışıb...

“Yeraltı çaylar dənizə axır” əsərində isə insan taleyi, onun həqiqi yaşantıları öz gerçəkliyi ilə əks olunmağa istiqamətlənib. Romanda oxucu II Dünya müharibəsində itkin düşən Səmirə Aydının başına gələnləri onun qələmə aldığı gündəliklər vasitəsilə tanış olur. Əslində, əsərdə cərəyan edilən hadisə – Səmirə Aydının göz yaşı ilə suvarılan tale müharibədən sonrakı illərdə Azərbaycan xalqının başına gətirilən dəhşətlərin əksidir. Yazıçı xalqın bütün faciəli yaşantılarının kökünü “respublikanın sahibi” Mollayevin şəxsiyyəti ilə əlaqələndirir. Ümumilikdə, müəllif əsərə sovet siyasi rejiminin antihumanist mahiyyətini açmağa çalışır.

Araşdırmalardan da məlumdur ki, Mehdi Hüseyn ədəbi tənqi-

də yazıçılıqdan əvvəl başlayıb. 1930-cu ildə ədibin ilk tənqidi məqalələrindən ibarət “Ədəbi döyüşlər” kitabı işıq üzə görüb. Görkəmli ədib 40 illik yaradıcılıq fəaliyyəti dövründə sinfi-siyasi

Mehdi Hüseyn Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının təşəkkül tapmasında yaxından iştirak edib, təşkilat komitəsinin məsul katibi (1930–1934), ittifaqın idarə heyətinin katibi (1954–1958) olub. 1958–1965-ci

mübarizə və 20–30-cu illərin ən qızğın sənət mübahisələrinin iştirakçısı olub. O, sonrakı illərdə də həqiqi ədəbiyyatın mənafeyini müdafiə edib, sənətdə keyfiyyət amilini əsas tutub. Obyektiv tənqidçi kimi qəbul edilən Mehdi Hüseyn qənaətlərini açıq və kəskin şəkildə bildirib.

İllərdə isə Azərbaycan Yazıçılar İttifaqına rəhbərlik (idarə heyətinin birinci katibi) edib. 1964-cü ildə “Xalq yazıçısı” fəxri adına layiq görüldü. Əsərləri bir sıra dillərə tərcümə edilib. Mehdi Hüseyn 10 mart 1965-ci ildə vəfat edib, Fəxri xiyabanda dəfn olunub.

Savalan Fərəcov

Naxçıvanın qədim mədəniyyəti Tarix Muzeyinin eksponatlarında

I yazı

əvvəli səh. 1-də

Yazılı mənbələrin olmadığı Tunc dövrü protoşəhərlərinin tədqiqində arxeoloji materialların rolu danılmazdır. Bu arxeoloji materiallar arasında, xüsusilə, hər iki Kəltəpə tapıntıları Naxçıvanın ilk şəhər mədəniyyətinin təşkilatını özündə təcəssüm etdirir. Ekspozisiyada nümayiş etdirilən I Kəltəpə materialları (daş, sümük və buynuz toxalar, dənəzən daşlar, həvəngdəstələr, kömürleşmiş buğda və s.) e.ə. VI–IV minilliklərdə azərbaycanlıların inkişaf etməkdə olan əkinçi mədəniyyətindən xəbər verir. Müxtəlif təyinatlı gil qablar, qazan və küplər dulusçuluğun, sümükdən olan iynə və bizlər, gil əyircəklər, eləcə də bəzək əşyaları sənətkarlığın, o cümlədən toxuculuğun inkişafının göstəricisidir. Arxeoloqların aşkar etdikləri və muzeyin ekspozisiyasında nümayiş olunan məşhur Xələf mədəniyyətinə məxsus boyalı çölməyi də xüsusi qeyd etmək olar. Çox səliqəli və daha yüksək texnika ilə hazırlanmış bu qabın üstündəki naxışların magik xarakter daşıması ehtimal edilir.

I Kəltəpədən tapılmış sümük, pasta və eqiqdən, qaban dışından asmalar bəzək əşyası olmaqla yanaşı, amulet funksiyası da daşıyırdılar. Üzərində müxtəlif magik işarələr olan çox zərif qablar bizi qədim əcdadlarımızın dini-ideoloji təsəvvürləri ilə tanış edir. Naxçıvandan tapılmış Erkən Tunc dövrünə məxsus qayıqvarı dəndəşi ən maraqlı nümunələrdəndir. Eləcə də Kür-Araz mədəniyyətinə xas olan spesifik xüsusiyyəti – yumru, yarımşar formalı və bir çox halda öküz burnuna oxşar qulplu, müxtəlifölcülu və təyinatlı saxsı qablar maldarlıq və əkinçiliyin inkişafı tapdıqı bu ərazidə məhsuldarlıq rəmzi olan öküz kultunun geniş yayıldığını göstərir.

Nasir Quluzadə deyir ki, ilkin şəhər mədəniyyətini səciyləndirən əlamətlərdən biri də coğrafi şərait və təbii sərvətlərlə bağlıdır. Bu baxımdan Naxçıvanın yerləşdiyi coğrafi mövqə və təbii sərvətləri, sözsüz ki, şəhərin yaranmasına, ən qədim zamanlardan yerli qəbilələrin tarixi-mədəni inkişafına kömək edib. Bu da, öz növbəsində, I Kəltəpə kimi müdafiə tikillərinə malik erkən şəhər məskənlərinin meydana gəlməsinə şərtləndirib. Onu da qeyd edək ki, II Kəltəpədə 1968-ci ildə arxeoloji tədqiqatlar nəticəsində aşkar edilmiş İlk, Orta, Son Tunc və Erkən Dəmir dövrü mədəniyyətlərinə məxsus nümunələr muzeyin Arxeologiya fonduna 1977-ci ildə təhvil verilib.

Naxçıvanın qədim şəhər mədəniyyətinin öyrənilməsi və təbliği baxımından əhəmiyyətli mənbələrdən biri də məhz Son Tunc və Erkən Dəmir dövrü abidələri və onların materialları təşkil edir. Muzeydə bu dövrə aid materialları mühafizə olunan abidələrdən biri

ri Qızılburundur (Qızılvrəng) ki, arxeoloji axtarışlar zamanı bu abidədən Son Tunc və İlk Dəmir dövrlərinə aid saxsı, metal, sümük və daş məmulatları tapılıb. Qızılburunun saxsı məmulatı, əsasən, xeyrə, kasa, şərgövdəli küpə, çaynik formalı, güvəc, bardaq, qədhə, ayaqqabı formalı qablardan ibarətdir. Tunc məmulatını isə xəncər, ox ucları, boyunbağı, sandaqlar, qolbaqlar, üzükler, halqalar, pilek, lövhələr, düymələr və muncuqlar təşkil edir.

Naxçıvanın şəhər mədəniyyəti haqqında Ordubad rayonunun Anaqut (keçmiş Danaqırd) kəndi ərazisində aşkar olunmuş arxeoloji tapıntılar da az əhəmiyyət kəsb etmir. Son arxeoloji tədqiqatlarla müəyyənləşdirilib ki, Ordubad rayonu ərazisində, Gilançayın mənsəbində e.ə. II minilliyin sonlarında müdafiə divarları ilə möhkəmləndirilmiş şəhər – Sumbatan-Dize olub. 1926-cı il sentyabrın 10-da Azərbaycanı Tədqiq və Təəbbüb Cəmiyyəti Ə.Ələkbərovu arxeoloji və etnoqrafik tədqiqatlar aparmaq üçün Naxçıvana – Ordubad rayonuna ezam edir. O bu səfər zamanı təsadüfi arxeoloji materiallar – əsasən, tunc əşyalar toplayır. Naxçıvan ərazisindəki qədim abidələrin öyrənilməsi 30-cu illərdə uğurla davam etdirilib. Ə.Ələkbərov həmin ərazidə Son Tunc və İlk Dəmir dövrünə aid silsilə yaşayış yerlərini, iq qalaları kəşf edib. 1934–1936-cı illərdə Ə.Ələkbərovun rəhbərliyi ilə SSRİ EA Azərbaycan Filialının ekspedisiyası tərəfindən Oğlanqala, Şahtaxtı Govurqalası, Şortəpə yaşayış yeri və bir sıra digər abidələr aşkara çıxarılıb tədqiq olunub. Göstərilən abidələr təkcə Azərbaycanda deyil, bütün Qafqazda ən qədim şəhərlər və şəhər mədəniyyəti haqqında məlumat verən məxəzlərdir.

Hazırladı: Lələ Azəri

Ağdamda alınan “Qisas”a baxarkən...

əvvəli səh. 1-də

Dünyadan uşağ ikən köçən oğlu Röyanın adını ədəbi imzası kimi təsdiqləməyə çalışan, bu günədək bir neçə pyes yazan və onları kitab halına salan müəllif gah “Qisas” adını verdiyi bu əsəri, fədakar Ağdam teatrının kollektivi, gah da hazırda çalışdığı, aktrisa kimi səhnəyə çıxdığı Şuşa teatrı, sənət dostları haqqında danışdı. Deyəsən, sürücüümüz Təriyel kişinin sükan arxasında yuxulaya biləcəyi ehtimalından ehtiyat edərək ararib “Ay Təriyel, sən Allah, xalqı burdan ora aparınq, ayıq ol ha!” deyərək narahat-narahat arxa oturacaqları tələf boylandırdı.

Sonra sevimli şəirilərindən, rollarından parçalar deməyə başladı. Arabir yadına nə düşdüse gözləri doldu, bənövşəyi yaylığının ucu ilə yanağına süzülən yaşları gicincə sildi, avtomobilin şüşəsini aşağı endirərək dərin-dən nəfəs aldı.

İşin bu yerə çatdığını görüb sözü ədalətsiz rol bölgüsü edən rejissorlardan salıram. Bilirəm, bu mövzu artistlərin ən yaralı yeridir. Söhbətimiz qızıdır, bir də görürük ki, hələ də öz yurdunda dığdığın, doğma ocağının qalıqlarından kilometrflərə uzaqda Quzanlı qəsəbəsində qərar tutan Ağdam Dövlət Dram Teatrına yetişirik.

Köhnə-yeni dostların günəşli Ağdam sabahında xoş münasibəti ilə qarşılanıb buz kimi soyuq binaya keçirik. “Niyə buz kimi?” təfərrüatına varmayacam. Deyəsən, teatrın və bir neçə mədəniyyət müəssisəsinin yerləşdiyi ərazidə xətlərdəki nasazlıq üzündən istilik təchizatında fasilə yaranıb. Olan işdir. Necə deyirlər, proses baş verirsə, problem də qaçılmazdır.

Tamaşanın başlanmasına hələ bir az var. Teatrın direktoru, ağsaqqal yaşı və məqamına çatmış Məhəmməd Hüseynov buz kəsən mühitə ilıq hava gətirmək üçün zarafat edir. Teatrı yaşatmağın, bölgədə fəaliyyətin çətinliklərindən, sənətə məhəbbətdən, Ağdam teatrının yeni nəslindən söz ağır. Ağdam teatrının veteranı – Əməkdar artist Cəmilə Məmmədzaadənin premýera, Bakıdan gələn qonaqların soracağı ilə həyəcanla içəri daxil olması və əsl sənət adamı kimi parlaq çıxış-salamlaması da ovqatı xeyli dəyişir... İlahi, bir sənət ocağı, qurucu divarlar neçə-neçə insanın tale yolunda, alın yazısında necə izlər qoya bilmiş?! Cəmilə xanım sadalayı, kövrəli, 60–70-ci illərə pərvazlanır. Şöhrətli həmkarları Əməkdar artistlər Tofig Qarayev, Simuzər Namazova, Qaflan Muradov, Narınc Məlikova, Qurban Mirzəyev və başqaları haqqında xatirələrini dilə gətirir. Onlarla tərəf-müqabil olmuş Xanirə xanım da söhbətə qoşulur. Əksəriyyəti həyatda olmayan digər sənət dostları ilə bağlı xoş anlar artıq yaşının üstünə yaş gəlmiş sənətkarları gənclik çağlarına aparır.

Sonra teatrın keçmiş direktoru, Ağdam səhnəsinin taleyində dönüşə nail olan Əməkdar mədəniyyət işçisi Məmməd Əmirov, 1983–1988-ci illərdə təyinatla teatrdə baş rejissor olmuş Məmmədkamal Kazimovla bağlı xatirələr, o zaman sə-küyə, yaradıcı rezonansa səbəb olan premýeralardan danışılır.

Söhbətin bu yerində dəhlizdə aydın olmayan həngəmə qopur. Bayaقدan onsuz da narahat görünen Məhəmməd Hüseynov o sə-s-küyə doğru yüyürür. Bir neçə dəqiqədən sonra qayıdaraq “Uşaqlar son məşqlərini edirlər” deyir. Ardınca premýera həyəcanını bütün bədənində hiss etdirən teatrın baş rejissoru, tamaşanın quruluşçusu Kərim Həsənov (Xançoban) içəri daxil olur və son məşqlərin effektiv olduğunu və ona görə belə həyəcanla replikalar üzərindən keçdiyini deyir.

Düzü, rejissorun “qisas” almış kimi etdiyi son məşq məndə tamaşaya olan marağı birə-beş artırır. Zəldə əsas etibarilə gənc-lərdən ibarət tamaşaçılar maraqla yeni səhnə işini gözleýirlər. Fevralın 28-nə təsadüf edən premýeradan öncə səhnəyə çıxan teatrın direktoru M.Hüseynov tamaşaçıları salamlayır, bir əsri adlayan tarixə malik Ağdam teatrı, onun tarixi, bu günü və cari repertuarı barədə tamaşaçılara qısaca məlumat verir.

Ardınca səhnə işinin müəllifi X.Röya yaradıcı heyəti təbrik edir, əsərinin bir zamanlar aktrisa kimi fərqli rollara həyat verdiyi teatrdə oynanılmasını qürurla qeyd edir. Bundan əvvəl məhz bu səhnədə “Cadu əməliyyatı” adlı tragikomik pyesinin də səhnəyə qoyulduğunu yada salır, yaradıcılığına diqqətə görə təşəkkürünü bildirir.

Sonra hamılıqla “Qisas”ı izləyirik.

Ailə-məişət mövzulu dramatik əsərdə hadisələr vəzifə naminə illər əvvəl ailəsinə, körpə qızını atıb yad millətin nümayəndəsi ilə evlənen yüksək mənsəb sahibi olan ata Rəcəb (Kərim Həsənov) və ondan evinə qulluqçu kimi daxil olaraq intiqam almağa çalışan aktrisa Rənanın (Aferide Əhmədova) ətrafında cərəyan edir. Artıq o illəri çoxdan unudan, yeni ailə və övladları ilə mənsəbinin və var-dövlətinin verdiyi imkanlarla məsud həyat yaşayan və vicdan hissini çoxdan itirən Rəcəb əsas amalı – vəzifəsi üçün düşünmədən bu ailəsinə də qurban verir...

Rənanın aktyor dostları ilə qurduğu oyun – Rəcəbin arvadı və övladlarının oğurlanması planı icra olunur. Rəna və dostları Rəcəb qarşısında tələb qoyurlar: o ya istefa verməlidir, ya da ailəsindən imtina etməlidir. Sözsüz ki, gözələnən olur və Rəcəb düşünmədən ailəsindən imtina edir. Xəyalları suya düşən sevimli arvadı və övladları da ondan.

İbratəməz, sadə və çətin mövzuya insan talelərinin fərdi təqdimatı ilə baxmağa çalışan müəllif bizi bir həqiqətlə baş-başa qoyur: insan ali dəyərini də özü müəyyən etməli və yaddaşının onu aldatmasına imkan verməməlidir.

Bələ də olur. Rəna illərdir onu tərk edən ərinin xiffətini çəkən daim küskün, kədərli anası Gövhərə (Əməkdar artist Aida Qasımov) da, Rəcəbin başqa millətdən olan digər qadının səadətini əlindən alan yeni arvadı Məlahətə (Xəyalə Xudadatova) da isbat edir ki, elə bir kişini bağışlamaq olmaz.

Birhissəli səhnə əsərinin quruluşçu rəssamı M.Qarayev, musiqi tərtibatçısı A.Şükürov, rejissor assistenti X.Abdullazadədir. Tamaşada digər rolları Anar Əhmədov, Fərhad Fərhadzadə, Camal Zamanov, Vüqar Mərdanov, Rüstəm Məmmədov, Ülviyyə Qasımovla ifa edirlər.

Etiraf edim ki, teatrın ikinci-üçüncü dərəcəli rollar ifa edən aktyorları – həvəskar gəncəri məndə daha çox müsbət təəssürləndirir. Baş rol ifaçısı kimi A.Əhmədova nainki obrazının, ümumən tamaşanın yükünü çəkməyə çalışdı. Hərçənd mizanlar arasında rabitəsizlik, tamaşanın temporitminin aşağı olması, işıq və musiqi həllindəki natamamlıq, rejissorun əsərin ideyası ilə uzlaşmayan oyun-üslub çağırışları sadə hekayətin aydın təsvirinə maneçilik törədirdi. Amma kollektivin çətin şəraitdə işləməsinə, üstəlik, texniki imkanlardakı məhdudiyyəti nəzərə almaqla bu kimi çatışmazlıqları üzərindən keçmək yaxşıdır.

Nümayişin ardınca fürsətdən istifadə edib teatrın xidməti otaqları, əlbəə və rekvizit səxlərini də dolaşdım. Səhnə geyimlərinin saxlanıldığı otaqda kiçik masada oturan dərzi köhnə əl maşınında nə isə tikirdi. Başı işinə elə qarışmışdı ki, gəlişimizi duymamışdı.

İlhəmə Baxşəliyeva rəngarəng parçaları bir-birinə tikirdi. Xəbər alanda Novruz bayramı ilə bağlı tədbir üçün hazırlıq gördüklərini dedi. 8 ildir teatrdə dərzi kimi çalışır. Bu sahədə peşə təhsili alıb, teatrdən öncə də dərzi kimi fəaliyyət göstərmiş. Deyir, teatrdə işləmək daha maraqlıdır: “Çalışıram teatrın sifarişlərini də axsatmadan yerinə yetirəm. Baxmayaraq ki, artistlərlə işləmək daha çətin, onları razı salmaq üçün gərəkdir-dən-qabıqdan çıxasan”.

Teatrın bədii-quruluş hissə müdiri Yaşar Abbasov da iş prinsipi-dən danışır. Ştativ sisteminin olmadığı teatrdə kulis-paduqa (səhnə geyimi) məsələsinə yalnız statik ağ-qara pərdələrlə həll etdiklərini, onların da səhnədən-səhnəyə deyil, yalnız tamaşadan-tamaşaya dəyişdiyini deyir. Bildirir ki, rejissorların, quruluşçu rəssamların tələb etdikləri avadanlıqları çətinliklə də olsa ərsəyə gətirməyə çalışırlar.

Direktor M.Hüseynov deyir ki, son illər işə əsas etibarilə gənc-ləri götürüb. Pensiyaya çıxan, yaşı və səhhəti ilə bağlı teatrdən getmək məcburiyyətində qalan qocamanları yeni nəsilə əvəz-

ləməyə çalışıb: “Rayonda teatra maraqlı gənclər var. Aralarında incəsənət təhsilləri az olsa da, yaxın sahələr üzrə təhsil alanlar cəmlə olub”.

Bələ olduqca haqlı bir sual yaranır: bu gün bölgədə, konkret Ağdamda teatra üz tutan gənclər ora stabil məaşı iş yeri kimi baxırlar, yoxsa sənət məbədinə xidmət edəcək aktyor kimi?

Bu sual təcrübəli direktorun lap ürayından oldu və təəssüflə “Əvvəl-əvvəl iş yeri kimi baxıb gəlirlər. Bir-iki aydan sonra çətinliyi görüb qaçanlar da olur. Teatra qalan o bir-iki nəfər lazımdı və şükür ki, onlar var” deyib nikbin sonluğa çalışdı.

Hazırda baş rejissoru və quruluşçu rejissorları da aktyorluq ixtisası üzrə məzun olan, nainki indi, ümumilikdə son illər Əməkdar artist Vəqif Şərifovdan başqa rejissor təhsilli quruluşçuya (sözsüz ki, daimi ştatda) həsrət teatrın ən böyük dərdi də budur: peşəkar rejissor.

Sonda onu da deyir ki, sayıbsaymadığım müvəqqəti çətinlikləri ağıdamla tədris təəssübkeşlərini artıq narahat etmir. Çünki inanılır ki, yenidən qurulan Ağdamda köhnəsindən də əzəmətli bir teatr binası olacaq və onları səhnə ömürlərinin qalan hissəsini o binada yaşayacaqlar...

Həmidə Nizamiqızı

Görkəmli rəssam, səriştəli pedaqoq Tofiq Ağababayevin Azərbaycan təsviri sənəti üçün xidmətləri əvəzsizdir. Dekorativ-təbiiqi sənət, qrafika, rəngkarlıq sahələrində bir-birindən maraqlı əsərlər ərsəyə gələn rəssamın yaradıcılıq irsi təsviri sənətimizin parlaq səhifələrindəndir.

Tofiq Ağababayev 1928-ci ildə Bakıda hərbiçilər ailəsində dünyaya göz açıb. Sənətə marağı onu Əziz Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Məktəbi-nə gətirir. Burada rəngkarlığın sirlərini öyrəndikdən sonra təhsilini Sankt-Peterburq Rəssamlıq Akademiyasının (keçmiş V.Muxina adına Ali Bədii-Sənaye Rəssamlıq Məktəbi) Keramika-şüşə fakültəsində davam etdirir. Vətənə qayıtdıqdan sonra gərgin yaradıcılığa başlayan rəssam həm də respublikanın ictimai və mədəni həyatında aktiv rol oynayıb. O, 1966-68-ci illərdə Bakının ilk baş rəssamı vəzifəsində çalışıb, şəhərin estetik görünüşünə töhfə olan bir sıra yeniliklərin müəllifi olub. “28 May” metro stansiyası qarşısında ucaldılan Cəfər Cabbarlının əzəmətli heykəli üçün yerin seçilməsi onun təşəbbüsüdür. Bakının simvolik açarının hazırlanması, Bakı Sovetinin binasının üzərindəki gerbin yenidən işlənilməsi də istedadlı rəssamın adı ilə bağlıdır.

Rəssamın yaradıcılığında dekorativ-təbiiqi sənət nümunələri mühüm yer tutur. Bakı Dövlət Sirkindəki “Azərbaycan sirk”i mozaik lövhəsi, Dövlət Statistika Komitəsinin, Memarlıq və İnşaat Universitetinin idman salonunda mozaik işləri, “Azərbaycan lirika-sı” triptixi onun keramik işləri sırasındadır xüsusilə fərqlənir.

Tofiq Ağababayev vətəninə, doğulduğu torpağa bağlı insandır. Bu sevgi, bağlılıq onun işlərində rəngkarlıq, istərsə də qrafika sahəsində yaradıcılığında da özünü aydın büruzə verir. Əsərlərində doğma Abşeron təbiətinin gözəlliyini, bənərsizliyini, əhalinin məşguliyyətini canlandırır. Mənzərə “Bakı bağları”, “Bostan”, “Əncir yığımı” qrafik tabloları bunun bariz nümunəsidir. Mavi Xəzər, qızmar günəş,

Sənətə həsr edilən uzun ömür

barlı-bağatlı Abşeron bağları rəssamın yaradıcılığının müxtəlif mərhələlərində müraciət etdiyi sevimli mövzularındandır.

Rəssam sənaye mənzərələrini də xüsusi sevgi və peşəkarlıqla işləyib. Məlumdur ki, İkinci Dünya müharibəsi zamanı faşizm üzərində qələbə çalınmasında Bakı neftinin müstəsna rolu olub. Rəssam “41–45 müharibə illərində Bakı neftinin dənizə daşınması” əsərində bunu bacarıqla təsvir edib. Neft mövzusunda bir çox rəssamların əsərləri var. Onların hər biri öz baxış prizmasından mövzuya yanaşaraq dəst-xətti, üslubuna nəzərən əsərlər ərsəyə gətirib. Tofiq Ağababayev də bir neçə dəfə bu mövzuya müraciət edib. Rəssamın yuxarıda adı çəkilən əsərində Xəzərin mavi sularının ağışında daşınan neft çənlərinin düzülüşü, demək olar ki, kompozisiyaya istiqamətini müəyyənləşdirir. Maraqlı kompozisiya həllinə malik əsərdə elementlər sol tərəfdə yerləşdirilsə

də, sağ tərəfdə uçan qağayılar sanki simmetriyanı tarazlamağa xidmət edir. Ön planda diqqəti cəlb edən qağayılar, arxa planda üfünqə doğru irəliləyən neftdaşıyan gəmilər, bacadan səmaya uçan tüstü, xüsusən də bir qədər sərt yaxırlarla tamamlanmış kompozisiya həlli əsərə məxsusi dinamika, hərəkət aşılayır. Bütün sadalanan meyarlar kompozisiyanın tamamlanmasına və mövzunun dolğunluğuna xidmət edir. Tofiq Ağababayevin yaradıcılığında portret janrının da xüsusi yeri var. Onun portretlər qalereyasında görkəmli şəxsiyyətlər, dövlət və ictimai xadimlər, şairlər və yazıçıların təsvirini görürük. Obrazların daxili dünyasını, emosiyalarını tamaşaçıya çatdırmaq rəssamın istedadının təcəssümüdür.

ifadə edir. Hökmdarın qüdrətini, gücünü simvolizə edən qara bəbir əsərin təsir gücünü daha da artırır. Qəhrəmanın ictimai, siyasi fəaliyyəti ilə poetik-lirik yaradıcılığının sintezi əsərin diqqət çəkən ünsürlərindəndir. Rəng keçidlərinin forma ilə mükəmməl kombinasiyası əsərə əsl Şərq ab-havası aşılayıb.

Rəssam Tofiq Ağababayevin əsərləri ölkəmizlə yanaşı, Rusiya, ABŞ muzeylərində, Kanada, Türkiyə, Fransada şəxsi kolleksiyalarda saxlanılır. O, yaradıcılığı boyu ölkədə və ölkədən kənarda bir çox sərgilərdə iştirak edib. O cümlədən Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində rəssamın 85 illiyi münasibətilə sərgisi, 2023-cü ildə isə 95 illiyinə həsr olunmuş “Zamanla dialog”

adlı fərdi sərgisi sənətsevərləri rəssamın zəngin yaradıcılığı ilə görüşdürüb.

Ömrünü sənətə həsr etmiş rəssamın yaradıcılığı dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. O, 1992-ci ildə “Əməkdar incəsənət xadimi”, 2006-cı ildə “Xalq rəssamı” fəxri adlarına layiq görüldü. 12 sentyabr 2023-cü ildə Prezident İlham Əliyev tərəfindən “Şöhrət” ordeni ilə təltif olunub.

Qocaman rəssam uzun illər (o cümlədən Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasında) pedaqoq kimi fəaliyyət göstərmiş, neçə-neçə nəslə sənətin sirlərini öyrədib. Sənətə yeni gələn gənclər bundan sonra da onun yaradıcılığından bəhrələnəcəklər.

Gülnaz Mustafayeva
sənətsünas, Milli İncəsənət Muzeyinin əməkdaşı

Blokçeyn texnologiyasının sənət dünyasına təsiri

Rəqəmsal incəsənətdə nələr var?

Bir-birindən fərqli görünən sənət və blokçeyn (blockchain – bloklar zənciri) global incəsənət ekosisteminə innovativ imkanlar yaratmaq üçün birləşir. Mərkəzləşdirilməmiş və dəyişməz təbiəti ilə tanınan blokçeyn texnologiyası sənətin yaradılması, alınması, satılması və təcrübə edilməsi üsullarında inqilab edir. Bu yazıda texnologiyanın sənət dünyasına transformativ təsiri, incəsənət və blokçeynin kəsişməsindən bəhs edəcəyik.

Blokçeynin mahiyyəti məlumatsız bloklar zəncirindən ibarət qeyri-mərkəzləşdirilmiş şəbəkə yaratmaqdır. Hər bir blok kriptografik üsullarla birləşdirilmiş əməliyyatlar, qeydlər və ya hadisələr haqqında məlumatları ehtiva edir. Beləliklə, sistem istənilən əməliyyatın etibarlılığını avtomatik olaraq yoxlaya bilər.

NFT (Non-Fungible Token – qarşılıqlı əvəzlənməyən token; kriptografik tokenin (şərti dəyər vahidi) növü) sənət dünyasında blokçeyn texnologiyasının ilk tətbiqi kimi tanınır. O, rəqəmsal və ya fiziki sənət əsərlərinin mülikiyyətini və ya həqiqiliyini müəyyən edir. NFT-lər sənətçilərə öz yaradıcılıqlarını tokenləşdirməyə imkan verir, yoxlanıla bilən mülikiyyət sübutunu təqdim edir və blokçeyn əsaslı bazarlarda şəffaf əməliyyatlara imkan verir. Blokçeyn investitorlara yüksək dəyər-

li sənət əsərlərini almağa və ticarət etməyə imkan verir, daha geniş auditoriyanı incəsənət bazarında iştirakına şərait yaradır. Blokçeynin mərkəzləşdirilməmiş (rəqəmsal) kitabçası sənət əsərinin məşəninin şəffaf və dəyişdirilməz qeydlərini təmin edir, onun mənşəyini, sahiblik tarixini və hər hansı müvafiq əməliyyatları sənədləşdirir. Bu şəffaflıq sənət bazarında inam və orijinallığı artırır, saxtakarlıq riskini azaldır. Həmçinin “ağıllı” müqavilələr sənətçilərə qonorar ödənişləri, təkrar satış qonorarı və əmanət xidmətləri daxil olmaqla, sənət əməliyyatlarının müxtəlif aspektlərini avtomatlaşdırmasında əsas rola malikdirlər. Əz-özüne icra edilən bu müqavilələr sənət alış prosesini asanlaşdırır, vasitəçilərdən asılılığı azaldır və əməliyyat xərclərini minimuma endirir.

Rəqəmsal incəsənətə həsr olunmuş blokçeynlə işləyən platformalar rəssamlara rəqəmsal yaradıcılıqlarını yaratmağa, sərgiləməyə və satmağa imkan verir. Bu platformalar rəqəmsal sənət məkanında yaradıcılıq və innovasiyaları təşviq edərək, rəqəmsal rəssamlar üçün global bazarı təmin edir. Bu zaman mülikiyyət və müəllif hüququnun mühafizəsi ilə bağlı sual yaranır. Bu suala cavab axtarışı zamanı məlum olur ki, NFT-lər rəssamlara həttə satıldıqdan sonra da rəqəmsal yaradıcılıqları üzərində sahiblik və nəzarəti saxlamağa imkan verir. “Ağıllı” müqavilələr vasitəsilə rəssamlar müəllif hüquqlarının qorunmasını və ədalətli kompensasiyanı təmin edərək rəqəmsal sənət əsərlərinin istifadəsi və yayılması üçün şərtləri müəyyən edə bilərlər.

Blokçeyn inkişaf etməkdə olan rəssamlara öz işlərini global auditoriyaya nümayiş etdirmək üçün platforma təqdim edir. Hərçənd incəsənət və blokçeynin kəsişməsi vergi, müəllif hüquqları və istehlakçıların müdafiəsi ilə bağlı tənzimləyici sualları da doğurur. Bu texnologiyanın incəsənət dünyasına inteqrasiyası incəsənətin yaradılması, alınması, satılması üsullarını yenidən formalaşdırır. Çətinliklər davam etsə də, incəsənətin və blokçeynin hələcəyi global incəsənət ekosisteminə inqilab etmək və hamının incəsənətə şəffaf çıxışını təmin etmək üçün böyük vədlər verir.

Sevinc Quliyeva
Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının əməkdaşı

Çınqıllar sənət əsərinə çevriləndə

Bu da mənə yeni ideyalar axtarışında olmağa təkan verir”, – deyir o AZƏRTAC-a müsahibəsində bildirir.

İşin incəliyi və əsas məğzi ondan ibarətdir ki, daşda heç bir oyma və sair işlər aparılmır, paspartu üzərində işlənilir və yapışdırılır. Dərin ilkin forması saxlanılaraq insan portretləri və yaxud da bəzi heyvan rəsmləri yaradılır. Əl işlərinin bəzilərinə arxa fonda təbii işləməsi olur, daşlardan isə insan portretləri yaradılır.

Əl işlərində istifadə olunan daşları dəniz və yaxud çay kənarından yığır: “Balaca portretlər olduğuna görə kiçikçəmli daş-

lara daha çox üstünlük verirəm. Çünki daşın ağırlığını paspartu bəzən saxlaya bilmir. Daşa baxanda bilirəm ki, bu yaradacağım əsərin ayağıdır, əlvidir və yaxud da baş hissəsidir”.

Nigar Ələnlü ABAD-la 2019-cu ildən əməkdaşlıq edir: “İlk dəfə ABAD-a təqdim etdiyim əl işlərim bəlkə də bir az səliqəsiz, rəng əhənginə uyğun deyildi. ABAD mənim üçün həm məktəb oldu, həm də ki, bu işi inkişaf etdirməyə bir vəsilə. Onun dəstəyi ilə yüzlərlə əsərim satılıb”.

İxtisasca müəllim olan Nigar xanım pebble artın onun üçün ikinci sənət olduğunu deyir.

Pebble art – heyranedicilər əsərlərin sadəcə dəniz və çay çınqıllarından doğulduğu səhrli bir dünyadır. Daş çınqılları, baliq-qulaqları personajlara, mənzərələrə, mücərrəd naxışlara çevrilir.

Uşaqlıqdan əl işlərinə böyük həvəsi olan, öncə muncuqlarla işləyən, daha sonra oriqami ilə maraqlanan Nigar Ələnlü hazırda pebble art sənəti ilə məşğul olur.

“Pebble artla, kiçik çay daşlarından rəsmlər, insan emosiyalarını, onların ruh halını qeyri-adi bir formada təsvir etmək mümkündür. Əl işlərim həm yerli əhali, həm xarici turistlər tərəfindən sevilir.

Xatirə təqvim	13 – 16 mart
Azərbaycan	
13 mart 1918 – Əməkdar mədəniyyət işçisi Xavər Əhməd qızı Vəkilova (Mirzəbəyova; 1918 – 16.1.2006) Dərbənd şəhərində doğulub. Xalq şairi Səməd Vurğunun ömür-gün yoldaşı olub. Səməd Vurğunun Ev-Muzeyinin direktoru (1975-2006) işləyib.	
13 mart 1927 – Görkəmli aktyor, Xalq artisti Nodar Şaşıqoğlu (Nodar İzzətoğlu Şaşıqoğlu; 1927 – 12.4.2013) Batumi şəhərində anadan olub. Moskva və Sankt-Peterburq teatrlarında, Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrında çalışıb. “Uzaq sahillərdə”, “Əsl dost”, “Bizim küçə”, “Telefonçu qız” və s. filmlərdə yaddaqalan obrazlar yaradıb.	
13 mart 1928 – Tanınmış skripka ifaçısı, Əməkdar artist Azad Həmməd oğlu Əliyev (1928 – 17.8.1994) anadan olub. Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin konsertmeysteri, Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının müəllimi olub.	
13 mart 1935 – Ədəbiyyatşünas, Əməkdar elm xadimi Arif Allahyar oğlu Hacıyev (1935–2000) anadan olub.	
13 mart 1994 – Görkəmli aktyor, Əməkdar artist Həsən Abbasqulu oğlu Əbluc (22.4.1942 – 1994) vəfat edib. Teatr və televiziya tamaşalarında, kinoda yaddaqalan obrazlar yaradıb.	
13 mart 1996 – Prezident Heydər Əliyev böyük Azərbaycan şairi Məhəmməd Hüseyn Şəhriyarın 90 illik yubileyi haqqında sərəncam imzalayıb.	
14 mart 1919 – Satirik şair Əliqulu Qəmküsar (Əliqulu Məşədi Ələkbər oğlu Nəcəfov; 1880, Naxçıvan – 1919) Tiflisdə qətlə yetirilib. “Molla Nəsrəddin” jurnalının tanınmış müəlliflərindən olub.	
14 mart 1936 – Yazıçı-dramaturq Nəhid Rəhim oğlu Hacızadə (1936–2018) Gədəbəy rayonunun Düzərsullu kəndində doğulub. Pyesləri teatrlarda tamaşağa qoyulub, televiziya filmlərinin ssenari müəllifidir.	
14 mart 1938 – Tanınmış ədəbiyyatşünas, professor Səmət Qudrət oğlu Əlizadə (1938–2002) Xızı qəsəbəsində anadan olub.	
14 mart 1992 – Şair, tərcüməçi Teymur Elçin (Teymur Süleyman oğlu Əliyev; 28.3.1924 – 1992) vəfat edib. Uşaqlar üçün çoxsaylı əsərlərin müəllifidir, rus ədəbiyyatından tərcümələr edib.	
15 mart 1878 – Maarif xadimi, şair Şeyx Məhəmməd Hacı Abdulla oğlu Rəsizadə (1878 – 24.12.1939) Naxçıvanda anadan olub. Hüseyn Cavidin böyük qardaşdır. Firdosinin “Şahname”sindən parçaları dilimizə çevirib.	
15 mart 1893 – Azərbaycan saz-söz sənətinin tanınmış nümayəndəsi, Əməkdar incəsənət xadimi, aşıq Şəmşir (Şəmşir Qurban oğlu Qocayev; 1893–1980) Kəlbəcər rayonunun Dəmirçidam kəndində anadan olub.	
15 mart 1897 – Xalq artisti Ağasadiq Ağaalı oğlu Gəraybəyli (1897 – 5.12.1988) Şamaxıda anadan olub. 1920-ci ildən Azərbaycan Dövlət Akademik Dram Teatrının aktyoru olub. Bakı Türk İşçi Teatrında da tamaşalarda oynayıb. “Bəxtiyar”, “O olmasın, bu olsun”, “Qızmar günəş altında” və s. filmlərdə yaddaqalan obrazlar yaradıb.	
15 mart 1899 – Xalq artisti Məmmədli Hacı Heydər oğlu Vəlixanlı (Heydərzadə; 1899 – 12.4.1969) Bakının Fatmayı kəndində doğulub. 1920-ci ildən Azərbaycan Dövlət Dram Teatrında çalışıb, Musiqili Komediya Teatrında tamaşalarda oynayıb. “Görüş” filminə (1955) çəkilib.	
15 mart 1911 – Əməkdar artist Əlihüseyn Əbdülrəhim oğlu Qafarlı (1911 – 5.10.1961) Bakıda doğulub. Gənçə teatrında, Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrında çalışıb.	
15 mart 1911 – Xalq artisti Əyyub Məmmədli oğlu Haqverdiyev (1911 – 12.6.1996) Naxçıvanda doğulub. C.Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrının aktyoru olub.	
15 mart 1914 – Xalq artisti Məmməd Allahverdi oğlu Quliyev (1914 – 11.9.2001) Naxçıvanda doğulub. Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrının aktyoru olub.	
15 mart 1919 – Xalq artisti, məşhur xanəndə Hacıbaba Hüseynli oğlu Hüseynov (1919 – 24.10.1993) Bakıda anadan olub. Muğamat-dən dərs deyib, xanəndələr yetişdirib. Çoxsaylı təsniflərin müəllifidir, istedadlı qəzəlxan kimi tanınıb.	
15 mart 1923 – Əməkdar incəsənət xadimi, rəssam Nəcəfqulu Əbdülrəhim oğlu İsmayilov (1923–1990) anadan olub. Qrafika ustası kimi tanınıb, görkəmli şəxsiyyətlərin portretlərini, kitablara illüstrasiyalar çəkib.	
15 mart 1923 – Xalq artisti, aktyor Əkbər Hacı oğlu Qardaşbəyov (1923–2001) Naxçıvanda anadan olub. Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrında çalışıb.	
15 mart 1932 – Əməkdar rəssam Sima Abbas qızı Ağayeva (1932–2021) anadan olub.	
15 mart 1941 – Şair, tərcüməçi, publisist İsa Mustafa oğlu İsmayilzadə (1941 – 14.7.1997) Gürcüstanın Qarayazı (indiki Qardabani) rayonunda anadan olub.	
15 mart 1941 – Şair, yazıçı, tərcüməçi Ələkbər Salahzadə (Ələkbər Baba oğlu Məmmədsalahlı; 1941 – 1.9.2013) Quba rayonunun Cimi kəndində anadan olub.	
15 mart 1949 – Xalq artisti, vokal ifaçısı Eldar Balağa oğlu Axundov (1949 – 17.9.2014) Lankəranda doğulub. Müdafiə Nazirliyinin Nümunəvi Hərbi Orkestrinin solisti olub.	
15 mart 1954 – Əməkdar mədəniyyət işçisi, aşıq Abbas Musaxan oğlu Gülləliyev (1954 – 13.9.2023) Şamaxı rayonunun Şıxırdı kəndində (hazırda Qobustan rayonunun ərazisi) anadan olub.	
15 mart 2022 – Prezident İlham Əliyev bəstəkar Fikrət Əmirovun 100 illik yubileyi haqqında sərəncam imzalayıb.	
16 mart 1882 – Xalq artisti, vokalçı Vasilı Alekseyevič Nikolski (1882–1967) anadan olub. Opera və Balet Teatrının solisti olub, Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında dərs deyib.	
16 mart 1903 – Əməkdar mədəniyyət işçisi, dramaturq Qurban İsa-bala oğlu Musayev (1903–1982) Bakının Mərdəkan qəsəbəsində doğulub.	
16 mart 1906 – Əməkdar incəsənət xadimi, kamança ifaçısı, bəstəkar Qilman Balaməmməd oğlu Salahov (1906 – 12.10.1974) Bakıda doğulub. Azərbaycan Dövlət Mahni və Rəqs Ansamblının rəhbəri olub.	
16 mart 1914 – Əməkdar incəsənət xadimi, rejissor Niyaz Səttar oğlu Şərifov (1914 – 15.5.1982) Bakıda anadan olub. Musiqili Komediya Teatrında çalışıb.	
16 mart 1916 – Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Zakir Cavad oğlu Bağırov (1916 – 8.1.1996) Şuşada anadan olub. “Aygün” operası, “Kəndimizin mahnısı”, “Qayınana” operettalarının müəllifidir, tamaşalara musiqi yazıb. Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının professoru olub.	
16 mart 1940 – Cazmen, pianoçu, bəstəkar, caz-muğamın yaradıcısı, Əməkdar artist Vəqif Əziz oğlu Mustafazadə (1940 – 16.12.1979) Bakıda doğulub. “Qafqaz” caz üçlüyü, “Leyli” və “Sevil” vokal qızlar ansamblları və “Muğam” instrumental ansambllara rəhbərlik edib. Beynəlxalq müsabiqə və festivalları (Tallin, Tbilisi, Monte-Karlo) qalibi və laureatı olub.	
16 mart 2020 – Xalq artisti Rafael Məlik oğlu Dadaşov (4.1.1946 – 2020) vəfat edib. Akademik Milli Dram Teatrının səhnəsində, filmlərdə, televiziya tamaşalarında yaddaqalan rollar oynayıb.	
Dünya	
13 mart 1900 – Yunan şairi, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1963) laureatı Giorgos Seferis (1900–1971) anadan olub.	
13 mart 1910 – Türk yazıçısı Kamal Tahir Demir (1910 – 21.4.1973) anadan olub. “Əsir şəhərin insanları”, “Yorğun savaşı”, “Qurd qanunu” və s. romanların müəllifidir.	
14 mart 1681 – Alman bəstəkarı, musiqişünas Georg Filip Teleman (Georg-Philipp Teleman; 1681–1767) anadan olub. 40-dək operanın müəllifidir.	
14 mart 1804 – Avstriya bəstəkarı, skripkaçı, dirijor Yohann Ştraus (Johann Strauss; 1804–1849) anadan olub. Uç oğlu (Yohann, Yozef, Eduard) da məşhur bəstəkar olublar.	
15 mart 1830 – Alman yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1910) laureatı Paul Heyze (Paul Johann Ludwig von Heyse; 1830–1914) anadan olub.	
15 mart 1932 – Polşa rejissoru və ssenaristi Yeji Hoffman (Jerzy Hoffman) anadan olub. Filmləri: “Ara həkim”, “Od və qılınca” və s.	
16 mart 1839 – Fransız şairi, ədəbiyyat üzrə ilk Nobel mükafatı (1901) laureatı Rene Şülli-Prüdom (Rene François Armand (Sully) Prudhomme; 1839–1907) anadan olub.	
16 mart 1935 – Rusiyanın Xalq artisti Sergey Yurski (1935 – 8.2.2019) anadan olub. “Azərbaycanfilm”də “Dəvriş Parisi partladır”, “Şir evdən getdi” və s. filmlərdə çəkilib.	
16 mart 1940 – İtalyan kinorejissoru, dramaturq Bernardo Bertolucci (Bernardo Bertolucci; 1940 – 26.11.2018) anadan olub.	
Hazırladı: V.Orxan	

Vyanadakı AMM-də Novruz şənliyi

Sonra kursun rəhbəri Yeganə Balamədova bayram proqramı

mı barədə məlumat verib, Vyanada yaşayan soydaşlarımızı

öz övladlarını daha fəal şəkildə Mədəniyyət Mərkəzi nəzdindəki həftəsonu kurslarına, rəsm və rəqs dərnəklərinə üzv yazdırmağa dəvət edib.

Uşaqlar Novruza həsr olunmuş mahnılar və şeirlər səsləndirib, milli rəqlər ifa ediblər. Konsertin ardınca mərkəzin əməkdaşları Rəşidə Əsgəri və Güler Əzizovanın təqdimatında Abdulla Şaiqin "Tıq-tıq xanım" nağilinin motivləri əsasında kukla tamaşası nümayiş olunub.

Bədii hissədən sonra uşaqlar və valideynlər bayram süfrəsinə dəvət ediliblər. Uşaqlar üçün Novruza məxsus oyunlar keçirilib.

sənədli film "Son təmir sexi" və digər nominasiyalarda qaliblər mükafatlandırılıb.

Qeyd edək ki, "Oppenheimer" fevralın 18-də keçirilən BAFTA-nın 77-ci mükafatlandırma mərasimində namizəd olduğu 13 nominasiyadan 7-sini qazanmışdı. Yeri gəlmişkən, builki mükafatlandırma mərasiminin yayımının izlənilməsi ilə bağlı son dörd il üzrə rekord qeydə alınıb.

"Ən yaxşı aktrisa" nominasiyasında "Yazıqlar" filmində rol alan Emma Stoun mükafata layiq görüldü. "Ən yaxşı mahnı" nominasiyasında "Barbi" filmində səslənən "Mən nə üçün yaradılmışam?" musiqisi mükafat alıb.

"Ən yaxşı xarici film"də "Maraq zonası", "Ən yaxşı uyğunlaşdırılmış ssenari"də "Amerika fantastikası", "Ən yaxşı orijinal ssenari"də "Düşməyin anatomiyası", "Ən yaxşı cizgi filmi" üzrə "Oğlan və quş", "Ən yaxşı sənədli film" nominasiyasında "Mariupolda 20 gün", "Ən yaxşı qısametrajlı bədii film"də "Henri Şuqarın eczakər hekayəsi", "Ən yaxşı qısametrajlı

Bu barədə Amerikanın "Variety" jurnalı məlumat verib. Bildirilib ki, bu il 19,5 milyon tamaşaçı 96-cı "Oskar" şölənini izləyib.

2021-ci ildə təltifat mərasimini 10,4 milyon insan izləmişdi. O zaman bu aşağı göstərici COVID-19 pandemiyası ilə əlaqələndirilmişdi. 2022-ci ildə tamaşaçıların sayı 16,6 milyon, 2023-cü ildə isə 18,8 milyon olmuşdu.

Vyanada fəaliyyət göstərən Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin nəzdində "Ana dili" həftəsonu kursunda Novruz şənliyi təşkil olunub.

Mədəniyyət Mərkəzinin rəhbəri Leyla Qasimova ana dilinin əhəmiyyəti və bu kursların mərkəzin fəaliyyətində tutduğu önəmli yerindən bəhs edib. Bildirilib ki, kiçikdən böyüyə hamının sevimli bayramı olan Novruz ərəfəsində təşkil olunan tədbir kurslarda iştirak edən uşaqların böyüklərə erməğandır. Bayrama xüsusi həvəslə hazırlaşan balacalar ana dilinə şeir və mahnılar, eləcə də müxtəlif milli rəqlər öyrəniblər.

"Oppenheimer" səkkiz nominasiyada mükafat qazanıb

96-cı "Oskar"ın qalibləri elan edilib

Amerika Kino Sənəti Akademiyası yeni "Oskar" qaliblərinin adlarını açıqlayıb.

Martin 10-da Los-Ancelesdə keçirilən 96-cı mükafatlandırma mərasimində qaliblər 23 nominasiya üzrə müəyyən edilib.

Kristofer Nolanın sonuncu filmi "Oppenheimer", gözənləndiyi kimi, namizəd göstəriləndiyi əksər nominasiyaların qalibi olub. Britaniya əsilli amerikalı rejissor Kristofer Nolanın atom bom-

basının yaradıcısı, amerikalı fizik Julius Robert Oppenheimer (1904-1967) haqqında bioqrafik dramı 8 nominasiya üzrə "Oskar" mükafatını qazanıb.

Ekran əsəri "Ən yaxşı film", "Ən yaxşı rejissor" (Kristofer Nolan), "Ən yaxşı aktyor" (Killian Merfi), "Ən yaxşı musiqi", "Ən yaxşı ikinci plan aktyoru" (Robert Daunı Jr.), "Ən yaxşı operator işi" (Hoyte Van Hoytema), "Ən yaxşı montaj", "Ən yaxşı soundtrack" (Lüdviq Qoransson) nominasiyalarının qalibi olub.

Van Qoqun əsəri 4,5 milyon avroya satılıb

Maastrichtdə keçirilən Avropa təsviri incəsənət sərgisində Vinsent van Qoqun "Ağ papaqlı kəndli qadının portreti" kimi tanınan tablosu 4,5 milyon avroya satılıb.

Bu barədə NOS telekanalı məlumat yayıb.

Əsərin satıcısı kimi Nyu Orleanda yerləşən "M.S.Rau" qalereyası çıxış edib. Alıcı Avropadan kənarda öz muzeyi olan şəxsi kolleksiyaçı olub. Lakin kolleksiyaçının kimliyi açıqlanmayıb.

63x48 sm ölçüdə kətan üzərində yağlı boya ilə çəkilən rəsm Van Qoq tərəfindən 1884-cü ildə Niderlandın Nuenen şəhərində (indiki Eyndhoven şəhəri) çəkilib.

Qeyd edək ki, keçən il Niderlandda Van Qoqun oğurlanmış tablosu tapılıb. Rəssamın 3-6 milyon avro dəyərində olan "Bahar Nuenendəki Kahin bağı" adlı tablosu polisın köməyi ilə niderlandlı sənət detektivi Artur Brand tərəfindən aşkar edilib. Fırça ustasının 1884-cü ildə çəkdiyi rəsm koronavirus pandemiyası zamanı Amsterdam yaxınlığında yerləşən "Singer Laren" Muzeyindən oğurlanıb.

Taylor Swiftin konsertləri

Singapur iqtisadiyyatını böyüdü

300 milyon dollaradək gəlir gətirib

Analitiklər birinci rübdə Singapurun ÜDM artımı ilə bağlı proqnozlarını 2,9%-ə qədər yaxşılaşdırıblar. "Bloomberg" yazır ki, bu optimizmin səbəblərindən biri Taylor Swiftin konsert turudur.

"Eras" turnesinin Singapur mərhələsi çərçivəsində amerikalı müğənni Martin 2-dən 9-dək altı konsert verib. DBS Bankının iqtisadçısı Chua Han Teng hesab edir ki, tamaşalar Asiya ölkəsinin iqtisadiyyatına təxminən 225-300 milyon dollar və ya ÜDM-in əlavə 0,2%-i qədər gəlir gətirəcək.

Ekspertin fikrincə, bu vəsait axını T.Sviftin konsertlərinə gələn xarici turistlərin çoxluğu ilə bağlıdır. Singapur "Eras" turuna daxil olan yeganə Cənub-Şərqi Asiya ölkəsidir.

Ünümilədik, T.Svift tur çərçivəsində 151 konsert verəcək. İlk konsert

2023-cü ilin martında olub. Sonuncu isə 2024-cü ilin dekabrında keçiriləcək.

Bundan əvvəl "Eras" tarixin ən çox gəlir gətirən filmi kimi "Ginnesin rekordlar kitabı"na düşüb. Dekabr ayında olan məlumata görə, onun gəliri 1,04 milyard dollar olub.

Builki "Avroviziya"da ölkəmizin təmsilçisi məlum olub

İctimai Televiziya və Radio Yayımları Şirkəti "Avroviziya" – 2024" beynəlxalq mahnı müsabiqəsinə Azərbaycanı təmsil edəcək iştirakçının adını açıqlayıb.

Şirkətdən bildirilib ki, bu il ölkəmizi İsveçin Malmö şəhərində Fəxri İsmayilov (Fahree) təmsil edəcək.

Xatırladaq ki, bu il seçim prosesi 2 əsas mərhələdən ibarət olub. Birinci mərhələdə iştirakçılar yerli musiqi və səhnə peşəkarlarından ibarət jüri qarşısında mahnılarını canlı olaraq ifa ediblər. Yerli jüri səsvərməsi nəticəsində 15 ifaçıdan 6-sı beynəlxalq jüri səsvərməsinə keçə bilib. Fahree səsvərmənin lideri olmaqla, 2024-cü ildə ölkəmizi "Avroviziya"da təmsil etmək hüququ qazanıb.

Qeyd edək ki, əvvəlki illərdən fərqli olaraq, builki seçimlərdə hər bir ifaçı məhz "Avroviziya" səhnəsində ifa etmək istədiyi mahnı ilə iştirak edib. Qalib mahnıdan müasir pop və ənənəvi etno elementlərinin sintezi əksini tapır.

İsveçin Malmö şəhərində keçiriləcək "Avroviziya" – 2024 mahnı müsabiqəsinin yarımfinal mərhələləri mayın 7-si və 9-u, final mərhələsi isə mayın 11-də gerçəkləşəcək. Püşkatmanın nəticəsinə görə, Azərbaycan bu il 1-ci yarımfinalda çıxış edəcək.

Gürcüstan Dövlət İpək Muzeyi təmir edilir

Azərbaycan mədəniyyəti ilə bağlı

nümunələr də qorunur

Tbilisinin mərkəzində yerləşən, Azərbaycan mədəniyyəti, incəsənəti və xalq yaradıcılığı nümunələrinin də qorunduğu Gürcüstan Dövlət İpək Muzeyində təmir işləri tezliklə başa çatacaq.

Bu barədə jurnalistlərə açıqlamasında Tbilisinin meri Kaxa Kaladze bildirib.

Mer muzeydə həyata keçirilən təmir işləri ilə tanış olub, lazımı tapşırıqlar verib.

Qeyd edək ki, İpək Muzeyi Gürcüstanın ən qədim muzeylərindən biridir. Burada təmir işləri 2021-ci ilin mayından başlayıb. Paytaxt rəhbərliyi bərpa işlərini 2022-ci ilin sonuna qədər başa çatdıracağına söz vermişdi, lakin sonradan bu müddət iki dəfə uzadılıb.

"Acınacaqlı vəziyyətdə olan İpək Muzeyi uçmaq təhlükəsi ilə üz-üzə idi. Binaın özülü bərkidildi, strukturu yeniləndi. Zirzəmilərə dolan qrunat suları təmizləndi və su yeraltı xətlərlə başqa yərə axıdılır. Muzeyin divarları və tavanı suvanıb, rəngləni, dam örtüyü dəyişdirilib", – deyə mer əlavə edib.

Qeyd edək ki, Dövlət İpək Muzeyi 1887-ci ildə yaradılıb. Burada Gürcüstanda ən azı XV əsrə aid olan ipək tarixi haqqında böyük kolleksiya var. Muzeyin həmçinin XVIII-XIX əsrlərin tarixinə aid rus, ingilis, alman, fransız, italyan, rumin, macar, Çin, yapon, fars, ərəb və digər dillərdə nadir nəşrləri olan öz kitabxanası var.

Muzeydə Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənətinə aid nadir nümunələr, o cümlədən kəlağayı, xalçaçılıq örnəkləri, qədim geyim və zinet əşyaları, silahlar, musiqi alətləri saxlanılır.

1490 il əvvələ aid buddist məbədi aşkarlanıb

Bəziləri qızilla bəzədilmiş 200-dən çox heykəl

Çinin şimalında yerləşən Şansi əyalətində Şimali Vey sülaləsinə (386-534-cü illər) aid buddist məbədi tapılıb.

Ölkənin "Sinxua" agentliyinin yaydığı xəbərdə bildirilir ki, Şansi Arxeologiya İnstitutunun açıqlamasına görə, kral məbədi hesab olunan abidə Şimali Vey sülaləsinin saray xarabalıqlarından təxminən 300 metr məsafədə aşkarlanıb.

Tədqiqatçılar məbədin mərkəzində mirvari və mis üzüklerin olduğu kvadrat çuxur tapılıb. Eyni zamanda içəridə bəziləri rənglənmiş, bəziləri isə qızilla bəzədilmiş 200-dən çox buddist heykəli olub.

Məbədin divarının rəsmlərlə boyandığı güman edilir.

Xronoqraf

143 il əvvəl...

13 mart 1881-ci ildə Rusiya "Narodnaya volya" ("Xalqçılar") inqilabçı-terror təşkilatının üzvləri Çar II Aleksandri qətlə yetiriblər. 1855-ci ildə taxta çıxan II Aleksandra qarşı 10 dəfə sui-qəsd təşkil edilmişdi. Halbuki o, müterəqqi çar kimi tarixə düşmüş, taxta çıxandan sonra dekabristlərə amnistiya vermiş, təhkimçilik hüququnu ləğv etmiş (1861), dövlət idarəçiliyində islahatlar aparmışdı.

103 il əvvəl...

16 mart 1921-ci ildə Rusiya ilə Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq haqqında Moskva müqaviləsi bağlanıb. Sənəddə Naxçıvan Azərbaycanın ərazisi kimi təsdiqlənir və Türkiyə bölgənin qaranlıq kimi çıxış edirdi. Moskva müqaviləsinin müddəaları əsasında 1921-ci il oktyabrın 13-də Qars müqaviləsi

Tarixdə bu gün

Olaylar, faktlar (13 – 17 mart)

(Rusiya, Türkiyə, Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan) imzalandı.

56 il əvvəl...

16 mart 1968-ci ildə ABŞ qoşunlarının Cənubi Vyetnamda apardığı müharibə za-

32 il əvvəl...

13 mart 1992-ci ildə Türkiyənin Ərzincan vilayətində 6,8 bal gücündə zəlzələ baş verib. 8 minə yaxın binanın tamamilən və qismən dağıldığı təbii fəlakət nəticəsində 653 nəfər ölmüşdü.

29 il əvvəl...

15-17 mart 1995-ci ildə Bakıda Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsinin (XTPD) qiyamı baş verib. Qiyamçılara XTPD-nin rəhbəri, daxili işlər nazirinin müavini Rövşən Cavadov başçılıq edirdi. Prezident Heydər Əliyev məsələni dinc yolla sahmanlamaq üçün bir sıra addımlar atdı, amma nəticə hasil olmadı. Martin 17-də qiyam zəruri güc tətbiqi edilməsi ilə yatırıldı.

Hazırladı: V.Orxan

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79 (müxbirlər)
530-34-38 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisensiya № AB 022279. İndeks: 0187. Qiyməti: 60 qəpik

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5086. Sifariş: 611

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.
Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:

Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı
Kod: 200037. VÖEN: 9900003611. SWIFT: AIBAZ2XXXX
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETI REDAKSIYASI

H/Hesab: AZ98AIB33080019443300232103. VÖEN: 1300358641